

Öğretmen Adaylarının Yazı Çemberi Tekniğiyle Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersindeki Temel Kavramlara İlişkin Görüşleri¹

Sevda KOÇ AKRAN²

Tuba YILMAZ³

Gönderim Tarihi: 11.05.2023

Kabul Tarihi: 11.09.2023

Yayın Tarihi: 19.10.2023

Özet: Bu araştırmanın temel amacı yazı çemberi tekniğiyle öğretmen adaylarının öğretim ilke ve yöntemleri dersindeki temel kavramlara ilişkin görüşlerini incelemektir. Durum çalışması deseninin kullanıldığı araştırmanın çalışma grubunu, Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 52 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışma grubunun belirlenmesinde ölçüt örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Bu örnekleme yönteminin belirlenmesinde katılımcıların öğretim ilke ve yöntemleri dersini alıyor olmasına dikkat edilmiştir. Araştırmada farklı sınıf düzeylerinde öğrenim gören katılımcılara araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Araştırmada katılımcı görüşlerini desteklemek amacıyla yazı çemberi tekniği uygulama kâğıtlarından alıntılar yapılmıştır. Görüşme ve doküman incelemesinin kullanıldığı araştırmanın verileri içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma sonunda katılımcıların yazı çemberi tekniğinin olumlu yönüne ilişkin görüşleri olmuştur. Katılımcılara göre yazı çemberi tekniği yanlışları ve eksikliklerin fark edilmesini sağlamaktadır. Yazı çemberi tekniği bireyler arasında bilgi akışına yardımcı olmakta ve akran değerlendirmesi yapmaktadır. Olumlu görüşler kadar yazı çemberi tekniği uygulaması konusunda olumsuz görüşlere de ulaşılmıştır. Zaman konusunda ekonomik olmaması, bilgilerin hatırlanamaması, iletişim sorunlarının yaşanması bu olumsuz durumlardan bazılarıdır.

Anahtar Kelimeler: Kuantum öğrenme modeli, yazı çemberi tekniği, öğretim ilke ve yöntemleri

Examining the Opinions of Teacher Candidates about the Basic Concepts in the Teaching Principles and Methods Course by the Writing Circle Technique

Abstract: The main purpose of this research is to examine the opinions of teacher candidates about the basic concepts in the teaching principles and methods course by the writing circle technique. The study group of the study, in which the case study design was used, consists of 52 teacher candidates studying at the Faculty of Education of Siirt University. The criterion sampling method was preferred in the determination of the study group. Attention was paid to the fact that the participants were taking the teaching principles and methods course in determining this sampling method. A semi-structured interview form developed by the researchers was applied to the participants studying at different grade levels in the study. Quotations were made from the application papers of the writing circle technique in order to support the views of the participants in the research. The data of the research, in which interview and document analysis were used, were subjected to content analysis. At the end of the research, the participants had opinions about the positive side of the writing circle technique. According to the participants, the writing circle technique enables the mistakes and deficiencies to be noticed. The writing circle technique helps information flow among individuals and makes peer assessment. As well as positive opinions, negative opinions were also reached about the application of the writing circle technique. Not being economical in terms of time, not remembering information, experiencing communication problems are some of these negative situations.

Keywords: Quantum learning model, writing circle technique, teaching principles and methods

¹ Bu çalışma birinci yazarın danışmanlığında ikinci yazarın Yüksek Lisans Tez Seminerinden türetilmiştir.

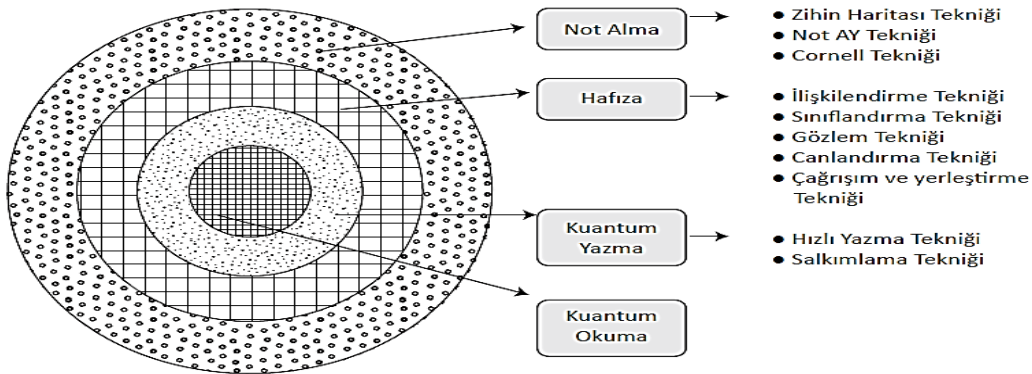
² Siirt Üniversitesi, Türkiye, sevdakc@gmail.com, ORCID: 0000-0003-4205-0148

³ Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkiye, ylmzt.94@gmail.com, ORCID: 0000-0001-7536-3883

GİRİŞ

Kuantum fiziği, 19. yüzyılın sonlarında klasik fiziğin etkisini kaybetmesiyle ortaya çıkmıştır. Genel anlamda kuantum fiziği atom altı parçacıkları gözlemleyen fiziğin alt dalıdır. 1900 yılında Planck klasik fiziğin yeterli olmadığını belirlemek amacıyla siyah cisim ışınması konulu bir deney yapmış ve bu deneyde metal çubuğu ısıtarak siyah olan metal renkteki çubuğun kırmızıya dönüştüğünü gözlemlemiştir. Planck, yaptığı deneyle enerji paketlerinin atom altı parçacıklar olduğunu vurgulamış ve paketlere 'kuanta' adını vermiştir (Çiftcibaşı, 2021). Bunun sonucunda kuantum düşünce, kuantum fiziğine dayanmaktadır. Kavramsal olarak kuantuma bakıldığında, "bir dalganın olası değerlerinin alt değer kümelerinden biri olarak" açıklanmaktadır. Yani kuantum, Latince çok fazla ya da paketler hâlinde anlamında kullanılmaktadır. Bu yönüyle ele alındığında kuantum öğrenme, kuantum fiziğine dayalı olduğu görülmektedir (Fenar, 2021).

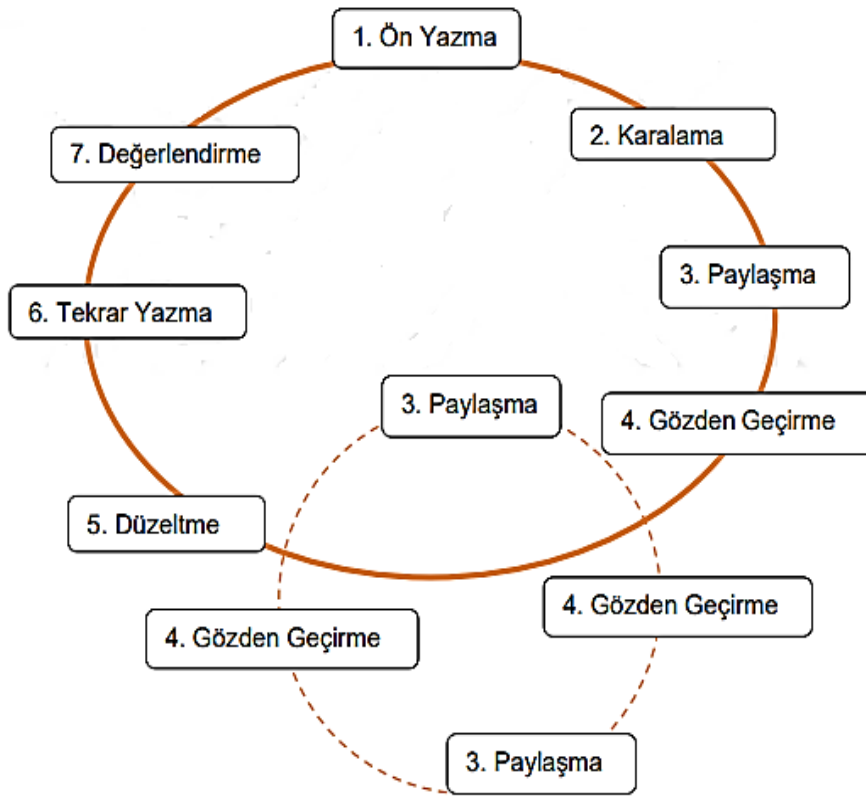
Kuantum Öğrenme, bireyin çevresiyle etkileşimiyle kalıcı izli davranışları oluşturan, yaşam boyu öğrenme sürecinde öğretim faaliyetlerini planlayan, bireysel farklılıkları, çoklu zekâyı ve beyin temelli birçok öğrenmeyi temele alan çağdaş modellerden biri olarak bilinmektedir. 1980 yılında Bobbi De Porter' tarafından Amerika'da geliştirilmiş ve Georgi Lazanov'un ortaya koyduğu suggestopedia'ya, hızlandırılmış öğrenmeye ve beyin uyumlu öğrenme teknik ve stratejilere dayanmaktadır. Bu sebeple kuantum öğrenme modelinde bir olayın birden fazla nedeni bulunmaktadır. Yani kuantum öğrenme modelinde nedensellik ilkesiyle, bilgiler sürekli değişmektedir. Bu nedenle kesin bilgi bulunmamaktadır. Bilgilere ulaşmak için birden fazla yöntem kullanılmalıdır. Kullanılan yöntemler sonucu ulaşılan her bilgi bir biriyle ilişkilidir. İlişkili bilgileri bulunduğu çevre koşullarıyla açıklamak gerekmektedir. Çünkü çevreden birçok bilgi insan zihnine kaydedilmektedir. Bunların hepsinin insan zihnine kodlanması mümkün değildir. Mümkün olduğu kadarıyla merak ve şüphe duyulan bilgiler araştırılmakta ve kaydedilmektedir. Başka bir deyişle kuantum öğrenme modelinde öğretme değil, "öğrenme" ön planda tutulmaktadır. Bu yönüyle kuantum öğrenme disiplinler arası bir özellik göstermektedir. Bütün derslerde kullanım alanı bulmaktadır. Öğrencinin öğrenme stilini, duygusal zekâsını, beyin çalışma fonksiyonunu dikkate alarak öğrenmeleri gerçekleştirmektedir (Demir ve Gedikoğlu, 2007; Ünal, 2109; Ayvaz-Tuncel, 2021; Çiftcibaşı, 2021). Bu öğrenmelerin daha etkili bir şekilde gerçekleşmesi için kuantum öğrenmede bir takım teknikler kullanılmaktadır. Bunlar; not alma, hafıza, kuantum yazma ve kuantum okuma. Belirtilen teknikler bireyde akademik becerilerin kullanılmasını sağlamaktadır. Bunun yanı sıra yaşam boyu öğrenme becerileri de bulunmaktadır. Yaşam boyu öğrenme becerilerinde de; mükemmelliğin 8 anahtarında, iletişim ve yaratıcı problem çözme yer almaktadır.

Şekil 1. Akademik becerilerde yer alan teknikler (Gürbüz Türk ve Koç-Akran, 2022:301).

Not alma tekniği içinde; zihin haritası, Not AY, Cornell; Hafıza tekniklerinde ilişkilendirme, sınıflandırma, gözlem, canlandırma, çağrışım ve yerleştirme; *kuantum yazma tekniklerinde,* hızlı yazma (yazı çemberi tekniği) ve salkımlama tekniği bulunmaktadır. Bütün bu teknikler kuantum öğrenmede kullanım alanı bulmaktadır. Örneğin birey yazı yazarken, bazen yazdığı cümle ya da kelimelerin yanlış olduğuna inanarak sürekli olarak bir silme eylemi içerisinde bulunmaktadır. Sil-yaz eylemi sonucunda birey duygu ve düşüncelerini yeterli bir düzeyde aktaramamaktadır. Sadece sol beynini kullanarak yazma sürecini yönetmektedir. Oysaki yazı çemberi tekniğiyle birey sağ beyninin yaratıcı özelliğini kullanarak aktif hale getirmektedir (Ünal, 2019). Bilindiği üzere yazı çemberi tekniği kuantum öğrenme modelinde kuantum yazma tekniklerinden biridir. Kuantum yazma normal süreçte kullanılan klasik yazmadan farklıdır. Klasik yazma sol beyin aktif iken; kuantum yazmada bütün beyinin etkili olmaktadır. Yani kuantum yazma tekniğini kullanan bir birey hem sağ hem de sol beynini kullanmaktadır. Duygular, renk, heyecan ve yenilikler yazıya aktarılarak insanın sağ beyin aktif hale getirilmektedir (Erkoç, 2019).

Yazı çemberi tekniği, California Writing Project tarafından geliştirilmiştir. Bu teknik öğrencide güvenini arttırmaktadır. Belirli bir zaman diliminde birey tarafından etkili ürünler ortaya konulmaktadır. Kuantum öğrenme modelinde yazı çemberi tekniği, yazma sürecine bireye sistematik bir anlayış kazandırmıştır. Yani kuantum öğrenme sürecindeki yazma faaliyetinde belirli aşamalar dikkate alınmıştır (Bakınız: Şekil 2) (Gülersoy, Gülersoy ve İlhan, 2017).

Şekil 2. Hızlı yazma süreci (Çiftcibaşı, 2021:40).

Yazı yazma tekniğinin ilk aşaması ön yazmadır. *Ön yazma aşamasında;* konu ile ilgili aklı gelen bütün bilgiler yazıya dökülmektedir. Burada salkımlama ve hızlı yazma tekniklerinden yararlanılarak yazmayı engelleyen sorunlar ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır. İkinci aşama karalamadır. *Karalama aşamasında;* duygu ve düşünceler açık bir şekilde ifade edilmektedir. Bu

düşüncelerin başka kişilere sunulması üçüncü aşama olan paylaşımda gerçekleşmektedir. *Paylaşma aşamasında*; fikirler, izlenimler, duygular, düşünceler başka bireylerin okumasına ve değerlendirilmesine sunulmaktadır. Sunulan bilgilerin doğruluğu veya yanlışlığı dördüncü aşama olan *gözden geçirmede* olmaktadır. Burada yapılandırılan her bilgi için geribildirimler sağlanmaktadır. Geri bildirimler sonucu beşinci aşama olan düzeltmeye geçilmektedir. *Düzeltilme aşamasında*; sol beynin editörlüğünden faydalanılarak düzeltmeler yapılmaktadır. Düzeltmeler arasında, yazım yanlışlarına, dilbilgisi kurallarına ve noktalama hatalarına bakılmaktadır. Bütün bu süreçten sonra yazılar tekrardan yazılmakta yani altıncı aşamaya geçilmektedir. Son olarak yedinci aşama olan *değerlendirmeye* yazı yazma eylemi sonlandırılmaktadır (Gülersoy, Gülersoy ve İlhan, 2017).

Görüldüğü üzere kuantum öğrenme modelinde kullanılan yazı çemberi tekniği yazma sürecine farklı bir bakış açısı sunmaktadır (Demir ve Gedikoğlu, 2007). Bilinen yazı yazma etkinliklerinden farklıdır (Arı ve Alaca, 2015). Bu teknikte beyin her iki yarım küresini kullanmaktadır. Öğretim ortamında yaparak yaşayarak öğrenmektedir. Temeli kuantum öğrenme ilkelerine dayalı olduğu için, bireyin öğrenme stillerini dikkate almaktadır (Kanadlı, Ünal ve Karakuş, 2015). Öğrenme stilleri yarı sıra çoklu zekâsını, dil gelişimini, duygusal zekâsını da ön planda tutmaktadır. Bütüncül bir anlayışla bireyin öğrenmeleri yazı çemberi tekniğinde dikkate alınmaktadır. Bu yönleriyle ele alındığında, yazı çemberi tekniğinin öğretmenler tarafından öğretim ortamında kullanması beklenmektedir. Bunun içinde öğretmenin başta bu teknik hakkında bilgi sahibi olması amaçlanmalıdır. Öğretmen sadece klasik yazı tekniği ile bireyi değerlendirmemelidir. Yazı çemberi tekniği gibi kuantum öğrenme modelinde kullanılan tekniklere de yer vermelidir. Böylelikle öğretmen hem öğrencinin zihinsel yapısı hakkında fikir sahibi olacak hem de öğretimde çeşitliliği sağlayacaktır. Bu bakış açısı ile ele alındığında önemi yapılan kuantum öğrenme modeli çalışmalarında ortaya konulmamaktadır. Gerek yurt içi gerek yurt dışı çalışmalarında bakıldığında birçok çalışmanın genel anlamda kuantum öğrenme modeli ile ilgili olduğu görülmektedir. Yazı çemberi tekniği ile ilgili yurt içinde Koç Akran ve Aşıroğlu'nun (2018) yazı çemberi tekniğinin öğretmen adaylarının yaratıcı düşünme becerilerine etkisi konulu çalışması bulunmaktadır. Buradan hareketle bu araştırma hem alan yazıya katkı sağlaması hem de eğitim paydaşlarına rehberlik etmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı, yazı çemberi tekniğiyle öğretmen adaylarının öğretim ilke ve yöntemleri dersindeki temel kavramlara ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırmada bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Öğretmen adaylarının yazı çemberi tekniğinin;
 - 1.1. Olumlu yönüne ilişkin görüşleri nedir?
 - 1.2. Sınırlılığına ilişkin görüşleri nedir?
 - 1.3. Aşamalarına ilişkin görüşleri nedir?
2. Öğretmen adaylarının yazı çemberi tekniğinde problem yaşadığı aşamaya ilişkin görüşleri nedir?
3. Öğretmen adaylarının yazı çemberi tekniğindeki problemlerin çözümüne ilişkin görüşleri nedir?
4. Yazı çemberi tekniği uygulamasının öğretmen adaylarında geliştirdiği becerilere ilişkin görüşleri nedir?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Katılımcıların öğretim ilke ve yöntemleri dersine ilişkin kavramsal boyutta görüşlerinin ele alındığı araştırmada nitel araştırma modellerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Durum çalışması sınırlı bir yapının nasıl işlediği ve çalıştığı konusunda sistematik bilgilerin toplanması ve bunun için birden fazla veri toplama aracının (görüşme, gözlem, dokümanlar vs.) kullanılmasıdır. Başka bir deyişle durum çalışmasında tek bir durum ve ya olay bulunmakta, bunlar boylamsal olarak derinlemesine incelenmektedir. Genel olarak araştırmada “nasıl” ve “ niçin” sorularına odaklanmaktadır. Yapılan çalışmada meydana gelen olay zaman ve mekân kısıtlaması çerçevesinde, bir takım veri toplama araçlarıyla zengin bir şekilde tanımlamaktadır (Subaşı ve Okumuş, 2017). Bu araştırmada da toplanan veriler öğretim ilke ve yöntemleri dersi ile sınırlandırılmıştır. Derste öğretmen adaylarına yazı çemberi tekniği hakkında bilgiler verilmiş ve öğrencinin bu konu hakkındaki hazırbulunuşluğuna bakılmıştır. Bunun içinde birkaç uygulama yapılmıştır. Bu uygulamalar bir hafta sürmüştür. Daha sonra dersteki kavramsal çerçeve yazı çemberi tekniği olgusuyla derinlemesine incelenmiştir. Bu sebeple araştırmada tek bir durum ve onun altındaki birimler ele alındığı için durum deseni türlerinden “tek durum deseni” kullanılmıştır. Çünkü yazı çemberi tekniğinin kendi içinde yedi aşaması bulunmaktadır. Katılımcıların her aşama hakkındaki görüşleri derinlemesine etkinlikler yoluyla ele alınmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören gönüllü 52 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Örneklem belirlenmesinde ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmadaki ölçüt, etkinliklerin öğretim ilke ve yöntemleri dersinde yapılması, dersteki kavramlarla sınırlandırılması ve yazı çemberi tekniği ile katılımcı görüşlerinin alınmasıdır.

Katılımcıların demografik özellikleri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların demografik özellikleri

Değişkenler	f	%	
Cinsiyet	Kadın	33	63,46
	Erkek	19	36,54
	Toplam	52	100
Bölüm	Sınıf Öğretmenliği	22	42,30
	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	10	19,23
	Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	6	11,54
	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	5	9,62
	Türkçe öğretmenliği	5	9,62
	Fen Bilimleri Öğretmenliği	3	5,77
	İngilizce Öğretmenliği	1	1,92
	Toplam	52	100

Tablo 1'in devamı

Sınıf	2.Sınıf	19	36,54
	3.Sınıf	15	28,85
	4.Sınıf	18	34,61
	Toplam	52	100

Tablo 1'e göre çalışmaya katılan öğretmen adaylarının %63.46'sı kadın %36.54'ü ise erkektir. Çalışmaya katılan öğretmen adaylarının %42.30'u Sınıf Öğretmenliği, %19.23'ü İlköğretim Matematik Öğretmenliği, %11.54'ü Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, %9.62'si Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, %9.62'si Türkçe Öğretmenliği 5.77'si Fen Bilgisi Öğretmenliği, %1.92'si İngilizce Öğretmenliği bölümlerinde öğrenim görmektedirler. Katılımcıların %36.54'ü 2.sınıf, %28.85'i 3.sınıf, %34.61'i 4. Sınıfta öğrenim görmektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen *yarı yapılandırılmış görüşme* formu ve *doküman analizi* kullanılmıştır. Görüşme, bir hipotezi test etmekten ziyade insanların bir konu hakkındaki görüşlerini, düşüncelerini almak amacıyla kullanılan bir tekniktir. Bu teknikte, başkalarının bir olaya bakış açıları, olayı değerlendirme tarzları, kavrayış şekilleri dikkate alınmaktadır. Başka bir deyişle görüşme tekniğinde kişilerin iç dünyaları anlamlandırılmaya çalışılmaktadır. Bireyin iç dünyasını belirlemek amacıyla görüşme tekniğinde yapılandırılmış, yapılandırılmamış ve yarı yapılandırılmış görüşme türleri kullanılmaktadır (Türnüklü, 2000).

Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme türü tercih edilmiştir. Polat'a (2022) göre yarı yapılandırılmış görüşmede sorular hazırlanırken, bazı noktalara dikkat edilmelidir. İlk olarak yarı yapılandırılmış görüşmede ön hazırlık yapılmalıdır. Burada görüşme soruları hazırlanmalı ve görüşmeci görüşenle empati kurmalıdır. Onlarla saygı çerçevesinde dil ve anlatımına dikkat ederek konuşmalıdır. İkinci olarak araştırma ve görüşme sorularının ayrıştırılması gerekmektedir. Burada araştırma soruları ile görüşme sorularının bir biriyle ayrışmasına dikkat edilmelidir. Yani araştırma sorusunda araştırmacı mevcut çalışmalarla ilişkili bir şekilde bilgiyi yapılandırmaktadır. Görüşme sorularında ise araştırma sorusuna cevap aranmaktadır. Üçüncü olarak, soruların uygunluğudur. Araştırmacı hangi soruların derinlemesine bilgi sunduğunu hangisinin yüzeysel kalacağını bilmelidir. Dördüncüsü az sayıda fakat derinlemesine cevap gerektiren soruların sorulmasıdır. Burada soruların konuyu aydınlatıcı ve açıklayıcı nitelikte olması beklenmektedir. Beşincisi tek katmanlı ve ard arda sıralanmayan soruların olmasıdır. Yani görüşmede bir soruda birden fazla unsur tek seferde sorulmamalıdır. Altıncısı, soruların anlaşılır olmasıdır. Soruların genel olmaması, açık net ifadelerin kullanılması gerekmektedir. Yedincisi, açık uçlu soruların kullanım özelliğine dikkat edilmesidir. Burada araştırmacı açık uçlu soru ile katılımcıyı yönlendirmemelidir. Sekizincisi, soruların bir biriyle ilintili olmalıdır. Dokuzuncusu analitik, yargılayıcı ve teleolojik sorulardan kaçınılmalıdır. Burada "neden" sorusu keskin ifadelerle sorulmamalı, araştırmacı olaylar hakkında katılımcının sebep-sonuç ilişkisini sorgulatacak sorular sormalıdır. Bu araştırmada da bürün bu süreçler dikkate alınmış ve yarı yapılandırılmış görüşme türünün, yapılandırılmış görüşme türüne göre daha esnek bir özellik göstermesinden dolayı kullanımına karar verilmiştir. Ayrıca burada görüşme formunda yer alan sorular önceden

araştırmacılar tarafından hazırlanılmış, konuşmanın akışına göre ek sorularla olay hakkında katılımcı görüşleri de derinlemesine incelenmiştir.

Araştırmada ilk olarak yarı yapılandırılmış görüşme formunda yedi soru yer almıştır. Uzman görüşü ve kapsam geçerliliği dikkate alındığında görüşme formundaki soru sayısı altıya (yazı çemberi tekniğinin olumlu yönüne, sınırlılığına, aşamalarına, problem yaşanan aşamaya, aşamalara ilişkin çözüm önerilerine, geliştirilen becerileri ilişkin sorular) indirilmiştir. Daha sonra görüşme formunda yer alan soruların dil ve anlatım yönünden çalışma grubuna, araştırma amacına uygunluğuna dikkat edilmiştir. Bu konuda hem uzman görüşüne hem de birkaç öğrencinin görüşüne başvurulmuştur. Görüşmeler birinci yazarın dersindeki öğretim sürecinde gerçekleşmiştir.

Araştırmada kullanılan diğer bir veri toplama aracı dokümanlardır. Kırıl'a (2020) göre doküman belge, bir şey hakkında bilgi veren resmi bir kâğıt, dosya olarak ifade edilmektedir. Doküman analizi ise, yazılı belgelerin incelenmesinde kullanılan nitel bir yöntemdir. Bu belgeler basılı, elektronik olabilmektedir. Bu araştırmada doküman türlerinden bulunduğu ortama göre dokümanlardan yararlanılmıştır. Yani katılımcıların yazı çemberi tekniği basamaklarını dikkate alarak hazırladıkları etkinlik kâğıtları, doküman olarak ele alınmıştır. Balcı (2006) bu tür dokümanları birincil kaynaklar olarak nitelendirmektedir.

Verilerin Analizi

Araştırmada veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Sosyal ve diğer bilim dallarında çok kullanılan içerik analizinin amacı, konu hakkında akademik çalışmalara yol göstermek ve genel eğilimi belirlemektir (Ültay, Akyurt ve Ültay, 2021). İçerik analizi, metin içindeki betimlenen belirli karakterlerden sistematik ve objektif çıkarımlar yapmak için kullanılan bir araştırma tekniği olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu sebeple içerik analizi, problemin sistematik ve tarafsız bir şekilde aktarılmasını sağlamaktadır (Koçak ve Arun, 2013). Başka bir deyişle fark edilmeyen kavram ve temalar içerik analiziyle derinlemesine keşfedilmektedir. Bu incelemede bir takım adımlar ele alınmaktadır. Bunlardan ilki verilerin kodlanmasıdır. Veriler kodlanırken okunan her kavram ve sözcük belirli bölümlere ayrılmaktadır. Bu araştırmada da araştırmacılar ilk olarak görüşme yapılan formları 1'den 52'ye kadar sıralamıştır. Boş bırakılan ve doldurulmayan formlar elenmiştir. Formda yer alan her kavram için çeşitli kodlamalar yapılmıştır. Bu kodlar "kod listesine" aktarılmıştır. Araştırmacılar kod listesini oluşturduktan sonra başka bir uzmanın görüşüne başvurmuştur. Burada kodlama güvenilirliği hesaplanmıştır. Güvenirlik .96 olarak hesaplanmıştır. Bu da çalışmanın güvenilirliğinin yüksek olduğu şeklinde yorumlanmaktadır. Çünkü bu tür çalışmalarda güvenilirliğin %70 düzeyinde olması beklenmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Kodlama işlemi yapılırken, Yıldırım ve Şimşek'in (2006) belirttiği üç aşamadan ikisi dikkate alınmıştır. Bunlardan biri kodların daha önce belirlenen kavramlara göre yapılması diğeri verilerden çıkarılan kavramlara göre kodlamaların yapılmasıdır. Kodlama işlemi yapıldıktan sonra temaların bulunması aşamasına geçilmektedir. Kodlar araştırmacılar tarafından belirlendikten sonra benzer ve farklılıklarına göre belirli temalar altında toplanmıştır. Belirli kodlar ve temalar göre yapılan düzenleme sonrası veriler bulgular bölümüne aktarılmıştır. Veriler bulgularda basit istatistik (frekans ve yüzde) işlemlerle yorumlanmıştır.

Araştırmada katılımcı bilgileri gizli tutulmuş ve katılımcılara Ö1, Ö2....Ö52 kodları verilmiştir.

Araştırmanın Etik Kurul İzni

Araştırma kapsamında Siirt Üniversitesi Rektörlüğü Etik Kurulu'ndan (Karar Tarihi: 03.05.2023; Oturum sayısı:603) etik kurul onayı alınmıştır.

BULGULAR

Bu kısımda çalışmadan elde edilen verilerin sonuçları tablolar halinde verilmiş ve görüşmeden alıntılar yapılmıştır.

Katılımcıların Yazı Çemberi Tekniğinin Olumlu Yönüne İlişkin Görüşleri

Katılımcıların yazı çemberi tekniğinin olumlu yönüne ilişkin görüşleri Tablo 2' de yer almaktadır.

Tablo 2. Katılımcıların yazı çemberi tekniğinin olumlu yönüne ilişkin görüşlerin betimsel istatistik sonuçları

TEMA	Kod	f	%
Bilişsel Farkındalık	Yanlışları ve Eksiklikleri Fark Etme	20	20,41
	Yanlışlıkları ve Eksiklikleri Düzeltme	17	17,35
	Yeni Öğrenmeler Edinme	7	7,15
	Kalıcı Öğrenme	3	3,06
	Bilgileri Pekiştirme	2	2,04
	Bilgiden Emin Olma	1	1,02
	Başarıyı Arttırma	1	1,02
	Sonuca Varma	1	1,02
	Bilgiyi Yeniden Yapılandırma	1	1,02
	Bilgilendirici Olma	1	1,02
	Farkındalık Oluşturma	1	1,02
	Hazır Bulunuşluğu Yoklama	1	1,02
	Bilgileri Düzenleme	1	1,02
	Daha İyi Düşünmeyi Sağlama	1	1,02
Bilgileri Hatırlama	1	1,02	
İletişim	Bilgi Alışverişi	9	9,19
	Yardımlaşma	5	5,10
	Tartışma	4	4,08
	Birliktelik	4	4,08
	Saygı	2	2,04
	Hoşgörü	2	2,04
	Takım Çalışması	2	2,04
	Kaynaşma	1	1,02
Etkileşim	1	1,02	
Değerlendirme	Akran Değerlendirme	6	6,12
	Öz Değerlendirme	3	3,06
TOPLAM		98	100

Araştırmada katılımcılara yazı çemberi tekniğinin olumlu yönleri sorulmuştur. Yapılan analizde bilişsel farkındalık, iletişim ve değerlendirme olmak üzere üç tema oluşturulmuştur. Bilişsel farkındalık teması [yanlışları ve eksikleri fark etme (f=20), yanlışları ve eksikleri düzeltme (f=17), yeni öğrenmeler edinme (f=7), kalıcı öğrenme sağlama (f=3), bilgileri pekiştirme, (f=2), bilgiden emin olma (f=1), başarıyı arttırma (f=1), sonuca varma (f=1), bilgiyi yeniden yapılandırma (f=1), bilgilendirici olma (f=1), farkındalık oluşturma (f=1), hazırbulunuşluğuna yoklama (f=1), bilgileri

düzenleme (f=1), daha iyi düşünmeyi sağlama (f=1), bilgileri hatırlama (f=1)] şeklinde kodlardan oluşmaktadır. Buradan hareketle yazı çemberi tekniğinin katılımcıların öğretim ilke ve yöntemleri dersindeki kavramları ve konulardaki bilgileri bazı noktalarda yanlış kavradıkları ve bunu teknikle daha rahat ortaya koyduğu, düzeltmelerle yanlış öğrenmelerin önüne geçildiği şeklinde yorumlanabilir.

Katılımcıların bu tema hakkındaki görüşlerinden bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır.

[1] Doğru bildiğimiz yanlışlarımızı görebilmemizi sağladı. (Ö27)

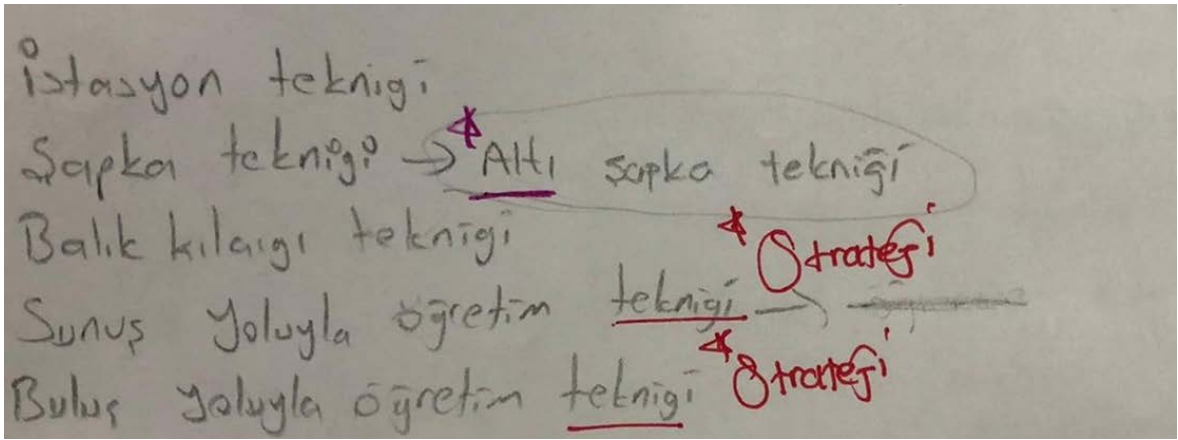
[2] Yanlışlarımızı görmüş olduk. (Ö50)

[3] Eksikliklerimi görmemi sağladı. (Ö47)

[4] Olumlu yönü kişi hatasını fark eder yanlış konusunda ikna olur ve bunu düzelterek farkındalığa sahip olur. (Ö8)

[5] Karşı tarafta eksik gördüğümüz şeyleri tamamlamak. (Ö15)

[6] Yanlışlarımı fark ettim. Yaptığım kavram yanlışlarımı arkadaşım ile birlikte tespit ettim ve kavram yanlışlarımı giderdim...(Ö22)

Resim 1. Ö22'ye ait ön yazma aşaması

[7] Yanlış bildiğimiz bilgilerin doğru olduğunu öğrenme olumlu taraftır diyebilirim. (Ö16)

[8] Arkadaşımın eksiklerini düzeltmek ve ona yardım etmek çok iyi bir duygu aynı zamanda arkadaşım sayesinde kendi eksiklerimi bulmuş oldum. (Ö40)

[9] Yanlış bildiklerimizi düzeltme fırsatı sunuyor. (Ö39)

[10] Olumlu yönü sınıfta uygulanması bu çember tekniği sayesinde çok şey öğrendim. (Ö38)

[11] Böylelikle daha kalıcı ve farklı şeyler öğrenilir...(Ö25)

[12] Doğru bildiğim bilgilerin aslında yanlış olduğunu öğrendim ve şemalarımda değişiklik yapıp sonradan öğrendiğim bilgileri zihnimde yapılandırdım. (Ö12)

Yapılan analizde iletişim teması [bilgi alışverişi (f=9), yardımlaşma (f=5), tartışma (f=4), birliktelik (f=4), saygı (f=2), hoşgörü (f=2), takım çalışması (f=2), kaynaşma (f=1), etkileşim (f=1)] şeklinde kodlardan oluşmaktadır. Bu kodlardan hareketle katılımcıların yazı çemberi tekniğiyle bilgi alışverişinde bulunduğu, bir birlerine kavramlar ve konular hakkında bilgiler sunduğu, yardımlaştığı ve takım ruhuyla hareket ettiği şeklinde yorumlanabilir.

Katılımcıların bu tema hakkındaki görüşlerinden bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır.

[13] *Bilinen bilgilerin yanlış olması durumunda bilgi alışverişi, bilgi tekrarı ve düzeltme olumlu yönüdür.* (Ö10)

[14] *...Fikir alışverişi olumlu etkiledi.* (Ö20)

[15] *... Arkadaşlarımla kaynaşmama sebep oldu. Bilgi alışverişi yaparak.* (Ö45)

[16] *Arkadaşlar arasında yardımlaşma gücünü hızlandırır. Birlikte bir şeyler yapmak güzel olur...*(Ö41)

[17] *Arkadaşımın eksikliğini düzeltme ve ona yardım etmek çok iyi bir duygu....*(Ö40)

[18] *Tartışarak daha iyi öğrenileceğini düşünüyorum sonuca olarak akıl akıldan üstündür.* (Ö43)

[19] *Öğrenmede tartışarak öğrenme etkili bir yöntemdir.* (Ö35)

[20] *.... Saygı ve hoşgörü çerçevesinde bilgilerin tartışılıp sonuca varılmasında etkili oldu.* (Ö32)

[21] *.... Birbirlerine yardımcı olurlar. Birbirlerini desteklerler....*(Ö29)

[22] *...iletişim becerilerim gelişti.* (Ö22)

[23] *... arkadaşım ile etkileşimli bir şekilde doğru ve yanlışlarımızı tartışma fırsatı bulduk* (Ö27)

Yapılan analizde değerlendirme teması [akran değerlendirme (f=6), öz değerlendirme (f=3)] şeklinde kodlardan oluşmaktadır. Elde edilen sonuca göre yazı çemberi tekniğinin akran değerlendirme ve öz değerlendirme süreçlerine yer vermesi katılımcılar tarafından olumlu bulunduğu şeklinde yorumlanmaktadır. Katılımcılar yazı çemberi tekniğiyle hem kendilerini hem de akranlarını değerlendirmektedir.

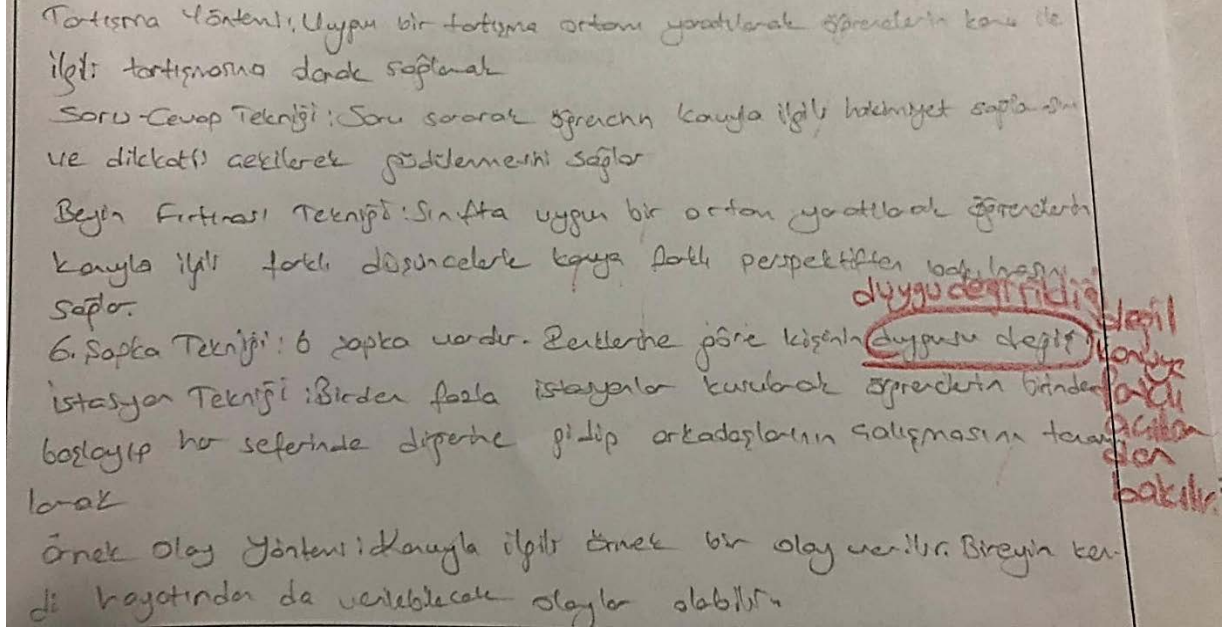
Katılımcıların bu tema hakkındaki görüşlerinden bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır.

[24] *Akran değerlendirmeyi sağladı.* (Ö37)

[25] *Öğrenciler birbirlerini değerlendirirler yani akran değerlendirmesi vardır. Aynı zamanda kişi öz değerlendirmesini yapar. Birey yanlış bildiklerinin farkına varır.* (Ö15)

[26] *Öz değerlendirme ve akran değerlendirmeyi ihtiva etmesi gayet güzel.* (Ö18)

[27] *Akran ve öz değerlendirme olduğundan kişinin hatalarını fark etmesi ve bundan ders çıkarması söz konusudur.* (Ö17)

Resim 2. Ö17' ye ait karalama aşaması

Görüldüğü gibi katılımcılara sorulan “ sizce yazı çemberi tekniğinin olumlu yönü nedir?” sorusu ile ilgili görüşlerden %60.21'i bilişsel farkındalık temasının içinde %30.61'i iletişim teması içerisinde %9.18 ise değerlendirme teması içerisinde yer almaktadır. Katılımcıların yazı çemberinin tekniğinin olumlu yönüne ilişkin görüşlerinden en yüksek yüzde sahip olan görüşler %20.41 ve %17.35 ile yanlış ve eksikleri fark etme ve düzeltmeyi sağlama ile ilgilidir.

Katılımcıların Yazı Çemberi Tekniğinin Sınırlılığına İlişkin Görüşleri

Katılımcıların yazı çemberi tekniğinin sınırlılığına ilişkin görüşleri Tablo 3'de yer almaktadır.

Tablo 3. Katılımcıların yazı çemberi tekniğinin sınırlılığına ilişkin görüşlerin betimsel istatistik sonuçları

TEMA	Kod	f	%
Biçimsel Sorunlar	Zaman Alması	11	24,45
	Yazı Yazmak	6	13,33
	Okuma Yapmak	1	2,22
	Bir Konu Üzerinde Fazla Durmak	1	2,22
Bilginin Yapılandırılması İle İlgili Sorunlar	Bilgilerin Hatırlanmaması	4	8,90
	Hazırbulunuşluk Gerektirmesi	1	2,22
	Bilgi Eksikliği	1	2,22
	Cevapların Net Olmaması	1	2,22
Dönütsel Sorunlar	Çatışma Yaşama	4	8,90
	Yanlışların Fark edilmemesi	2	4,44
	Yanlış Düzeltme Yapılması	2	4,44
	Yanlış Bilginin Doğru Sanılması	1	2,22
	Dönüt Veren Kişinin Eklememe Yapmaması	1	2,22
Kişisel Kaygılar	Arkadaşla Paylaşma	7	15,56
	Kendini Bilgisiz Hissetme	2	4,44
TOPLAM		45	100

Araştırmada katılımcılara yazı çemberi tekniğinin sınırlılığı sorulmuştur. Yapılan analizde, biçimsel sorunlar, bilginin yapılandırılması ile ilgili sorunlar, dönütsel sorunları ve kişisel kaygılar olmak üzere dört tema oluşturulmuştur. Biçimsel sorunlar teması [zaman alması (f=11), yazı yazmak (f=6), okuma yapmak (f=1), bir konu üzerinde fazla durmak (f=1)] şeklinde kodlardan oluşmaktadır. Bu bulgudan yola çıkarak yazı çemberi tekniğinin zaman alması, teknikte yazı yazılıyor olması, okuma yapılıyor olması ve bir konu üzerinde fazla durulması katılımcılar tarafından olumsuz olarak değerlendirilmiştir. Biçimsel sorunlar alt temasında olumsuz yön ile ilgili en çok belirtilen görüş zaman almasıdır.

Katılımcıların bu tema hakkındaki görüşlerinden bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır.

[28] Zaman alan bir uygulamadır. (Ö8)

[29]...Çok zaman alıcı. (Ö9)

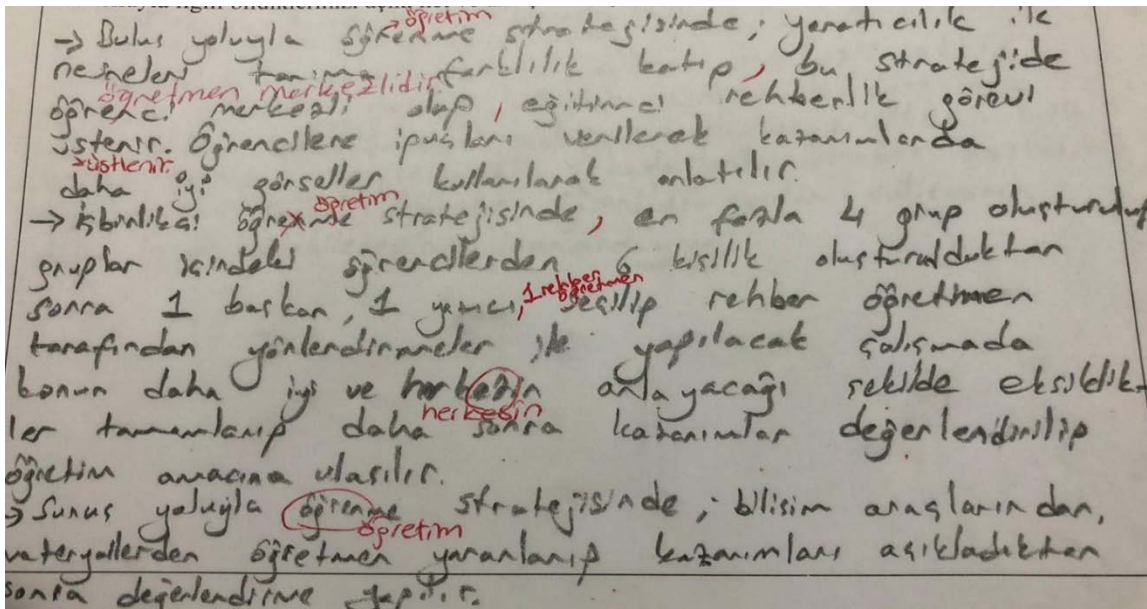
[30] Yazı çemberinin olumsuz yönü ise zaman alıcı olması... (Ö5)

[31] Bence zaman aldığı için olumsuz olabilir onun dışında yoktur. (Ö24)

[32] Yazı yazmak ve eski bilgileri hatırlamak sıkıntılı. (Ö44)

[33] Tekrar yazma aşaması meşakkatli. Baştan yazmak yerine başka bir şey yapılabilir. (Ö18)

[34] Yapılan çalışmanın sağlıklı bir süreç izlemesinin fazla zaman aldığını gördük. (Ö42)

Resim 3. Ö42'ye ait karalama aşaması

Yapılan analizde bilginin yapılandırılması ile ilgili sorunlar teması [bilgilerin hatırlanmaması (f=4), hazırbulunuşluk gerektirmesi (f=1), bilgi eksikliği (f=1), cevapların net olmaması (f=1)] şeklinde kodlardan oluşmaktadır. Bu bulgudan yola çıkarak yazı çemberi tekniğinde bilgilerin hatırlanmaması, bilgi eksikliği gibi durumların yaşanması katılımcılar tarafından olumsuz olarak değerlendirilmiştir. Bilgi ile ilgili sorunlar temasında olumsuz yön ile ilgili en çok belirtilen bilgilerin hatırlanmamasıdır.

Katılımcıların bu tema hakkındaki görüşlerinden bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır.

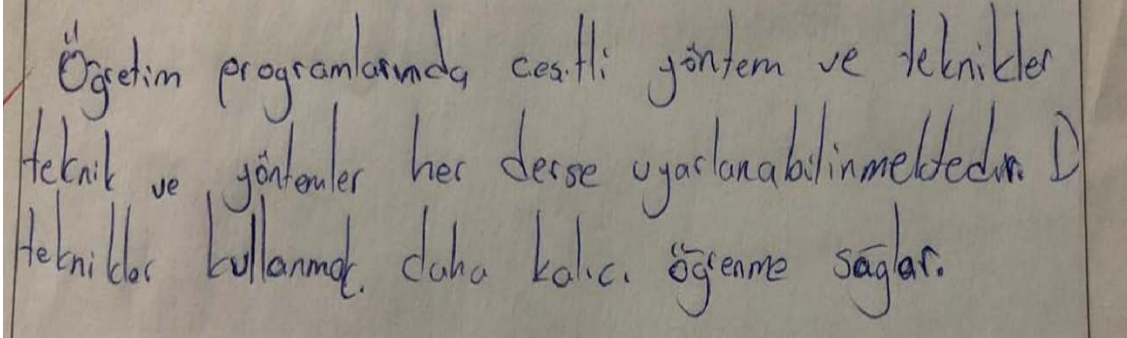
[35]...*eski bilgileri hatırlamak sıkıntılı.* (Ö44)

[36] *Bildiğimiz bilgiler aklımıza ilk olarak gelmedi. İpucu olmadığı için yazmakta zorlandım.* (Ö40)

[37] *Bilgileri hatırlamak zor geldi.* (Ö48)

[38] *Net doğru cevabı olmamak.* (Ö14)

[39] *Hazırlıksız bir şekilde yakalandığımız için önbilgilerimiz aklımıza gelmedi.* (Ö26)

Resim 4.Ö26'ya ait karalama aşaması

Yapılan analizde dönütsel sorunlar teması [çatışma yaşama (f=4), yanlışların fark edilmemesi (f=2), yanlış düzeltme yapılması (f=2), yanlış bilginin doğru sanılması (f=1), dönüt veren kişinin ekleme yapmaması (f=1)] şeklinde kodlardan oluşmaktadır. Bu bulgudan yola çıkarak yazı çemberi tekniğinde çatışma yaşama, yanlışların fark edilmemesi, yanlış düzeltme yapılması, yanlış bilginin doğru sanılması, dönüt veren kişinin ekleme yapmaması katılımcılar tarafından olumsuz olarak değerlendirilmiştir. Dönüt sorunları alt temasında sınırlılığı ile ilgili en çok belirtilen görüş *bilgilerin doğruluğu ile ilgili çatışma yaşamaktır.*

Katılımcıların bu tema hakkındaki görüşlerinden bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır.

[40] *Arkadaşım ile çatışma yaşadım kavram yanlışlığına sahip olan arkadaşımı ikna etmekte zorlandım....*(Ö4)

[41] *Bazı konularda arkadaşlarla çatıştık.* (Ö49)

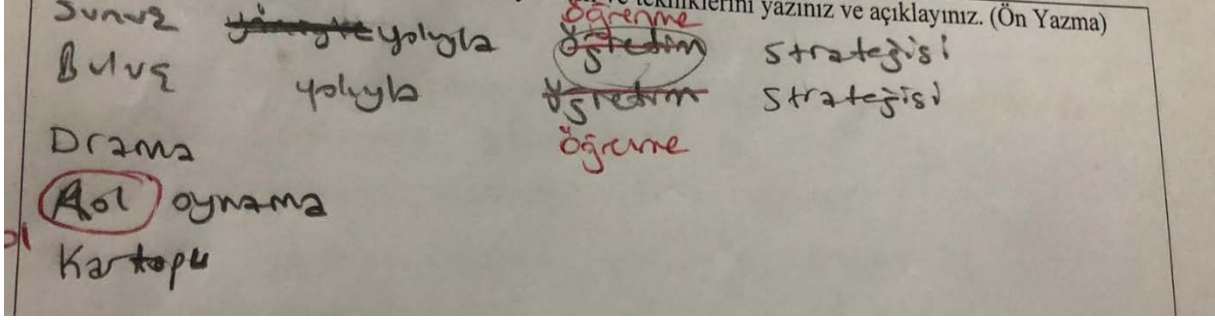
[42] *Arkadaşta o eksiği göremiyor ise yanlış düzeltilmeden kalacaktı.* (Ö34)

[43] *Kendimizin doğru bildiğini kontrol eden arkadaş yanlış bilebilir.* (Ö20)

[44] *Bence olumsuz yönü benim yaptığıma yanlış dediği noktada bundan emin olamamam oldu. Belki de arkadaşımın düzeltmesi yanlıştı.* (Ö30)

[45] *Eklemeler yapmaması bilgime katkı sağlamadı.* (Ö6)

[46] *Yazı çemberi tekniğinde yanlış bilgi doğru sanılabilir.*(Ö16)

Resim 5. Ö16'ya ait ön yazma aşaması

Yapılan analizde kişisel kaygılar teması [arkadaşla paylaşma (f=7), kendini bilgisiz hissetme (f=2)] şeklinde kodlardan oluşmaktadır. Bu bulgudan yola çıkarak yazı çemberi tekniğinde arkadaşla paylaşma ve kendini bilgisiz hissetme gibi durumlar katılımcılar tarafından olumsuz olarak değerlendirilmiştir.

Katılımcıların bu tema hakkındaki görüşlerinden bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır.

[47] Arkadaşım ile paylaşmam. (Ö38)

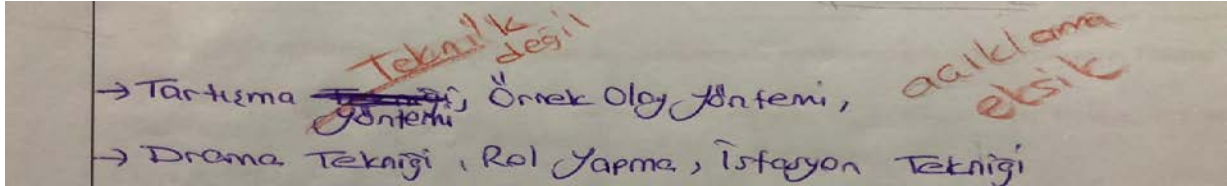
[48] Öğrenciler bilgi yeterliliklerini arkadaşları ile paylaşmak istemeyebilir. (Ö15)

[49] Utangaç insan olduğu için katılım sağlamaz. (Ö51)

[50] Öğrenci pasif kalırsa kendimi bilgisiz hissedebilir. (Ö36)

[51] Tanımadığı biri karşısında bilmediği bir konu hakkında tartışırken kişi kendini bilgisiz bir gibi görebilir. (Ö32)

[52] Öğrenciler bilgi yeterliliklerini arkadaşları ile paylaşmak istemeyebilir. (Ö15)

Resim 6. Ö15'e ait ön yazma aşaması

Görüldüğü gibi katılımcılara sorulan " Sizce yazı çemberi tekniğinin olumsuz yönü nedir?" sorusu ile ilgili görüşlerden %42,22'si biçimsel sorunlar, %15,56'sı bilginin yapılandırılması ile ilgili sorunlar, %22,22'si dönütsel sorunlar ve %20'si kişisel kaygılar temasında yer almaktadır.

Öğretmen Adaylarının Yazı Çemberi Tekniği Aşamalarına İlişkin Görüşleri

Öğretmen adaylarının yazı çemberi tekniği aşamalarına ilişkin görüşleri Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4. Katılımcıların yazı çemberi tekniği aşamalarına ilişkin görüşlerinin betimsel istatistik sonuçları

TEMA	Kod	f	%	
Ön Yazma	Katkı Sağlaması	3	6,13	
	Eğlenceli Olması	1	2,05	
	Bilgileri Hatırlatmayı Sağlaması	1	2,05	
	Detaylıca Düşünmeyi Sağlaması	1	2,05	
	Herkesin Katılması	1	2,05	
	Karalama	Ön Bilgilerin Bilinmesi	1	2,05
		Eğlenceli Olması	1	2,05
Paylaşama	İletişim	4	8,17	
	Fikir Alışverişi	3	6,13	
	Kaynaşma	2	4,10	
	Kolay Öğrenme	2	4,10	
	Tartışma	2	4,10	
	Yeni Fikirler Edinme	2	4,10	
	Analize Benzerliği	2	2,05	
	Yanlışları Düzeltme	1	2,05	
	Yanlışları Fark Etme	1	2,05	
	Gözden Geçirme	Yanlışların Düzeltilmesi	1	2,05
Yanlışların Fark edilmesi		1	2,05	
Doğruları Görme		1	2,05	
Değerlendirme		1	2,05	
Düzeltilme	Yanlışları Görme	4	8,17	
	Yardımlaşma	2	4,10	
	Kolay Olması	1	2,05	
Tekrar Yazma	Eksikleri Giderme	2	4,10	
	Yanlışları Düzeltme	2	4,10	
	Doğrusunu Öğrenme	1	2,05	
	Kalıcı Öğrenme	1	2,05	
	Hataları Gözden Geçirme	1	2,05	
Değerlendirme	Yanlışları Görme	2	4,10	
	Özeleştirme	1	2,05	
TOPLAM		49	100	

Araştırmada katılımcılara yazı çemberi tekniğinin aşamalarına ilişkin görüşler sorulmuştur. Yapılan analizde yazı çemberinin yedi aşaması tema olarak belirlenmiştir. Ön yazma teması [katkı sağlaması (f=3), eğlenceli olması (f=1) bilgileri hatırlamayı sağlaması (f=1), detaylıca düşünmeyi sağlaması (f=1), herkesin katılması (f=1)] şeklinde kodlardan oluşmaktadır. Bu bulgudan yola çıkarak yazı çemberi tekniğinde ön yazma temasında en çok yer verilen görüş *faydalı olmasıdır*. Ön yazma aşamasının öğretmen adayları bu aşamanın kendilerine katkı sağladığını belirtmektedirler.

Katılımcıların bu tema hakkındaki görüşlerinden bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır.

[53] (Ön yazma) *İlk aşamayı başta sevmeydim ama sonradan tekrar düşününce yanlışlarımla yüzleştim ve bana katkıları olduğunu düşündüğüm için ilk aşamayı sevdim.* (Ö12)

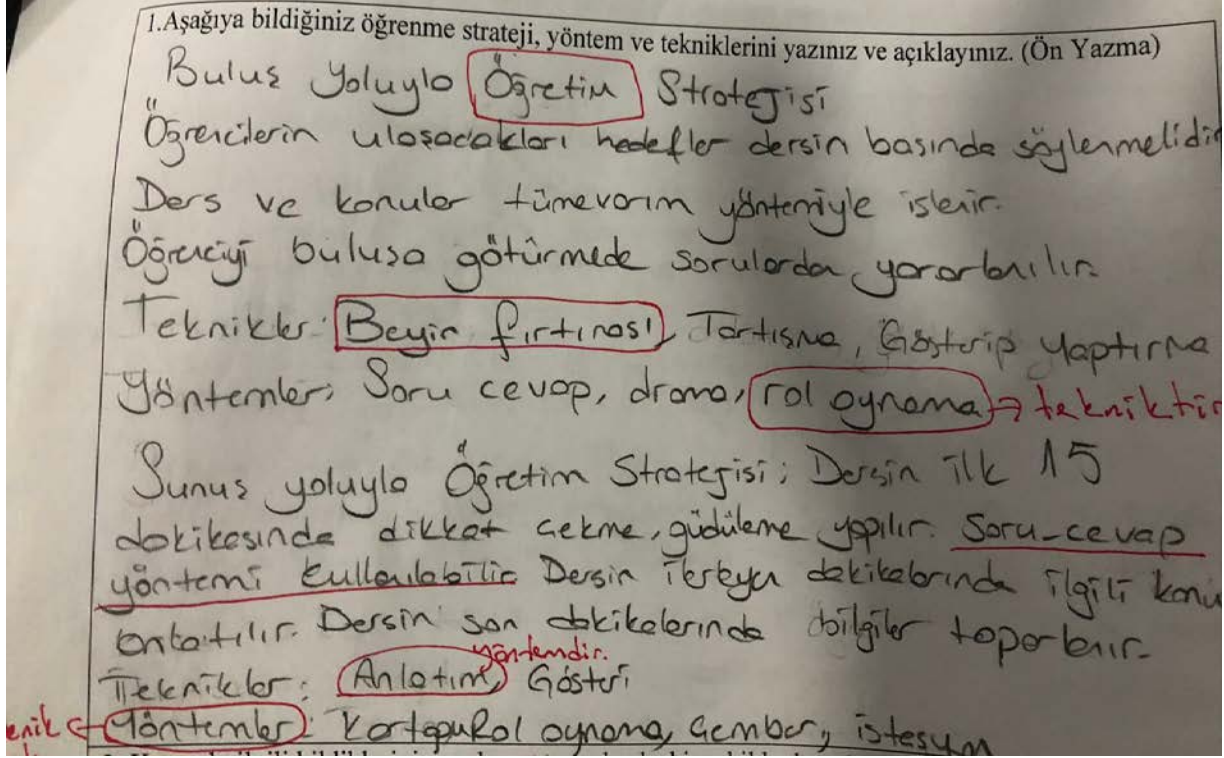
[54] *Ön yazma aşaması çünkü baştan bir bilgilendirme faydalı olacaktır.* (Ö36)

[55] *İlk aşaması daha eğlenceliydi.* (Ö3)

[56] İlk aşamasını ön yazma kısmı çünkü bütün herkes katılım sağlayan...(Ö51)

[57] Bilgileri tazelediğim için 1. Aşamayı hoşuma gitti. Eski bilgileri hatırlamaya çalışarak beyni çok yönlü çalıştırdım. (Ö41)

[58] Ön yazma aşamasını sevdim. Çünkü ilgili konu hakkında detaylıca düşünmek bireye katkı sağlayacaktır. (Ö28)

Resim 7. Ö28'e ait ön yazma aşaması

Yapılan analizde karalama teması [ön bilgilerin bilinmesi (f=1), eğlenceli olması (f=1)] şeklinde kodlardan oluşmaktadır. Bu bulgudan yola çıkarak yazı çemberi tekniğinde karalama temasında en çok yer verilen görülen *eğlenceli olması ve ön bilgilerin bilinmesi* olmuştur.

Katılımcıların bu tema hakkındaki görüşlerinden bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır.

[59] Karalama aşaması çünkü önbilgilerin bilinmesini sağlıyor. (Ö37)

[60] Karalama aşaması çünkü daha eğlenceli. (Ö50)

Yapılan analizde paylaşma teması [iletişim (f=4), fikir alışverişi (f=3), kaynaşma (f=2), kolay öğrenme(f=2), tartışma(f=2), analize benzerliği(f=2) yeni fikirler edinme (f=2), yanlışları fark etme (f=1), yanlışları düzeltme (f=1)] şeklinde kodlardan oluşmaktadır. Bu bulgudan yola çıkarak yazı çemberi tekniğinde paylaşma temasında en çok yer verilen görüş *iletişimdir*. Paylaşma aşamasının Katılımcılar tarafından iletişimi sağlaması açısından faydalı bulunduğu söylenebilir.

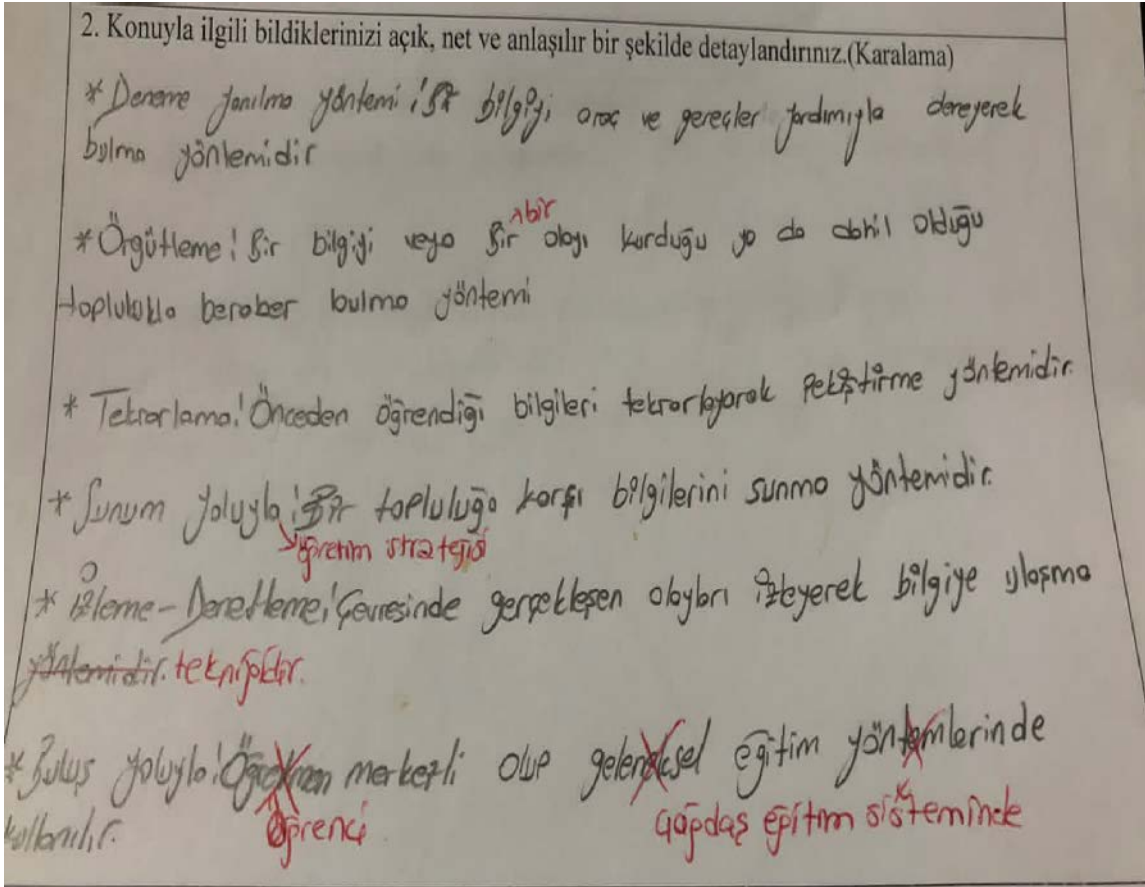
Katılımcıların bu tema hakkındaki görüşlerinden bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır.

[61] Paylaşma aşamasını sevdim arkadaşlarla kurulan iletişim-etkileşim keyifli. (Ö18)

[62] Paylaşma aşamasını sevdim iletişim kurup bilgi paylaşımında bulunduğum için. (Ö34)

[63] Öğrenciler birbirleriyle kaynaştığından bu tekniği beğendim(paylaşma) (Ö16)

- [64] Paylaşma aşamasını sevdim. Çünkü daha pratik bir şekilde öğrenme ve fikir alış-verişi gerçekleşti. (Ö43)
- [65] Sevdim. Paylaşma aşamasını çok sevdim. Analiz yapma gibi bir etkinlik olduğu için bu aşamayı sevdim. (Ö15)
- [66] Paylaşma kısmında arkadaşlarım ile birlikte yanlış bildiğimiz şeyleri birlikte fark etme fırsatı bulduk. (Ö8)
- [67] Hiç tanımadığımız kişilerle bir konu hakkında birbirimizi kırmadan tartışmak. Paylaşma. (Ö32)

Resim 8. Ö32'ye ait karalama aşaması

Yapılan analizde gözden geçirme teması [yanlışların düzeltilmesi (f=1), yanlışların fark edilmesi (f=1), doğruları görme (f=1), değerlendirme (f=1)] şeklinde kodlardan oluşmaktadır. Bu bulgudan yola çıkarak gözden geçirme aşamasının katılımcılar tarafından farkındalığı sağlaması açısından faydalı bulunduğu söylenebilir.

Katılımcıların bu tema hakkındaki görüşlerinden bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır.

- [68] Gözden Geçirme. Çünkü ortak hataları ve doğruları görmeye çalışmak eğlenceli. (Ö14)
- [69] Düzeltmeler yapıldı yanlışlar doğruya çevrildi. (Ö44)
- [70] Arkadaşımın yazdığı bilgileri değerlendirmek. gözden geçirmek aşamasını sevdim. (Ö4)

Yapılan analizde düzeltme teması [yanlışları görme (f=4), yardımlaşma (f=2), kolay olması (f=1)] şeklinde kodlardan oluşmaktadır. Bu bulgudan yola çıkarak yazı çemberi tekniğinde düzeltme

temasında en çok yer verilen görüş *yanlışları görmedir*. Düzeltme aşamasının katılımcılar tarafından yanlışları fark etmeyi sağlaması açısından faydalı bulunduğu söylenebilir.

Katılımcıların bu tema hakkındaki görüşlerinden bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır.

[71] *arkadaşımın düzelttiği kısımlar. Çünkü yanlışlarımı gördüm. (Ö47)*

[72] *Bu tekniğin en çok düzeltme aşamasını sevdim. ,burada eksikimizi yaptığımız hataları görürüz onları düzeltiriz. (Ö29)*

[73] *Düzeltilmeyi çünkü hatalarımı gördüm. (Ö38)*

Yapılan analizde tekrar yazma teması [eksikleri giderme (f=2), yanlışları düzeltme (f=2), doğrusunu öğrenme (f=1), kalıcı öğrenme (f=1), hataları gözden geçirme (f=1)] şeklinde kodlardan oluşmaktadır. Bu bulgudan yola çıkarak yazı çemberi tekniğinde tekrar yazma temasında en çok yer verilen görüş *eksikleri giderme ve yanlışları düzeltmedir*. Tekrar yazma aşamasının katılımcılar tarafından bilgi farkındalığı sağlaması açısından faydalı bulunduğu söylenebilir.

Katılımcıların bu tema hakkındaki görüşlerinden bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır.

[74] *Tekrar yazma, eksikliğimizi tamamlamış olduk. (Ö7)*

[70] *Tekrar yazma aşaması. Çünkü yanlış öğrenilmiş veya eksik bilgilerin düzeltilmesi kişi için faydalıdır. (Ö11)*

[75] *arkadaşımız bizim yanlışlarımızı bulduktan sonra doğru bilgileri tekrar yazdığımız kısmı sevdim. çünkü yanlışlarım düzeldi. Bilmediğim bilginin doğrusunu öğrendim(Ö19)*

[76] *Tekrar yazma hem hatalarımızı gözden geçirdik hem de tekrar yazarak kalıcı öğrenmeyi sağladı. (Ö24)*

Yapılan analizde değerlendirme teması [yanlışları görme (f=2), öz eleştiri (f=1)] şeklinde kodlardan oluşmaktadır. Bu bulgudan yola çıkarak yazı çemberi tekniğinde paylaşma temasında en çok yer verilen görüş *yanlışları görmedir*. Değerlendirme aşamasının katılımcılar tarafından yanlışları görmeyi sağlaması açısından faydalı bulunduğu söylenebilir.

Katılımcıların bu tema hakkındaki görüşlerinden bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır.

[77] *En çok değerlendirme aşamasını sevdim çünkü yaptığım hataları birebir görme imkanım oldu. (Ö22)*

[78] *Değerlendirme kısmını, çünkü hatamı fark ettim. (Ö17)*

[79] *Değerlendirme bölümünü çok sevdim. Çünkü bir özeleştiri yapıyoruz. (Ö13)*

Görüldüğü gibi katılımcılara sorulan “Yazı çemberi tekniğinin aşamalarına ilişkin görüşleriniz nedir?” sorusu ile ilgili görüşlerden %36,85’i paylaşma temasının içerisinde, %14,35’i ön yazma teması içerisinde, %14,32’si düzeltme teması içerisinde, %14,35’i tekrar yazma teması içerisinde, %8,2’si gözden geçirme teması içerisinde, %6,15’i değerlendirme teması içerisinde, %4,10’u karalama teması içerisinde yer almaktadır.

Katılımcıların Yazı Çemberi Tekniğinde Problem Yaşadıkları Aşamaya İlişkin Görüşleri

Öğretmen adaylarının yazı çemberi tekniğinde problem yaşadıkları aşamaya ilişkin elde edilen sonuçlar Tablo 5’te yer almaktadır.

Tablo 5. Katılımcıların yazı çemberi tekniğinde problem yaşadıkları aşamaya ilişkin görüşlerin betimsel istatistik sonuçları

TEMA	Kod	f	%
Ön Yazma	Hatırlama Zorluğu	10	20,40
	Yazma	2	4,10
Karalama	Bilgi Eksikliği	2	4,10
	En Doğru Yöntemi Seçme Zorluğu	1	2,05
	Ayrıntılı Bilgi İstemesi	1	2,05
	İsteneni Ortaya Koyamama	1	2,05
	Kendini Bilgisiz Hissetme	1	2,05
	Bilgileri Açıklayamama	1	2,05
	Bilgileri Yapılandırma	1	2,05
	Tekrara Girmesi	1	2,05
	Farklı Düşüncelerin Olması	1	2,05
	Paylaşma	Tedirginlik	1
	Paylaşmada Zorluk Yaşama	1	2,05
Gözden Geçirme	Bilgi Eksikliği	2	4,10
	Eksiğini Fark etme	4	8,17
Düzeltilme	Bilgi Eksikliği	3	6,13
	Hatırlamamak	2	4,10
	Düzeltilen Bilginin Doğruluğundan Emin Olmama	1	2,05
	Karşı Tarafın Açıklayıcı Olmaması	1	2,05
	Zorlayıcı	1	2,05
	Yanlışları Bulmak	1	2,05
	Düzelterek Yazma	3	6,13
	Yorucu Olması	2	4,10
Tekrar Yazma	Bilgilerin Doğruluğu ile İlgili Şüphe	1	2,05
	Bilgileri Harmanlamak	1	2,05
	Yanlışları Tekrarlama	1	2,05
	Bıkkınlık	1	2,05
	Yorucu Olması	1	2,05
	TOPLAM		49

Araştırmada, yazı çemberi tekniğinde problem yaşadıkları aşamaya ilişkin katılımcı görüşlerinde altı temaya ulaşılmıştır. Bunlardan ön yazma teması [hatırlama zorluğu (f=10)] şeklinde alt kodlardan oluşmaktadır. Ön yazma aşamasında katılımcıların problem yaşamasının nedeninin bilgileri hatırlamakta zorluk yaşamaları olduğu söylenebilir.

Katılımcıların bu tema hakkındaki görüşlerinden bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır.

[80] *Ön yazma aşamasında zorluk yaşadım. Çünkü bildiklerimi hatırlamak ve toparlamak zaman aldı. (Ö48)*

[81] *Ön yazma aşamasında çünkü bazı şeyler aklıma gelmedi. (Ö50)*

[82] *Ön yazma – ön bilgilerimi hatırlamak zor oldu. (Ö15)*

[83] *Ön yazma çünkü bilgiler aklıma gelmedi. (Ö14)*

[84] *1.aşama ön bilgileri hatırlama konusunda. Eski bilgileri yanlış ya da eksik hatırladım. (Ö44)*

Yapılan analizde karalama teması [yazma (f=2), bilgi eksikliği (f=2), en doğru yöntemi seçme (f=1), ayrıntılı bilgi isteme (f=1), isteneni ortaya koyamama (f=1), kendini bilgisiz hissetme (f=1), bilgileri açıklayamama (f=1), bilgileri yapılandırma (f=1), tekrara girmesi (f=1)] şeklinde kodlardan oluşmaktadır. Bu bulgudan yola çıkarak sorulan soruya ilişkin karalama temasında en çok yer verilen görüş yazma ve bilgi eksikliğidir. Karalama aşamasında katılımcıların problem yaşamasının nedeninin bilgileri yazmada zorlandıklarında ve bilgi eksikliğinden olduğu söylenebilir.

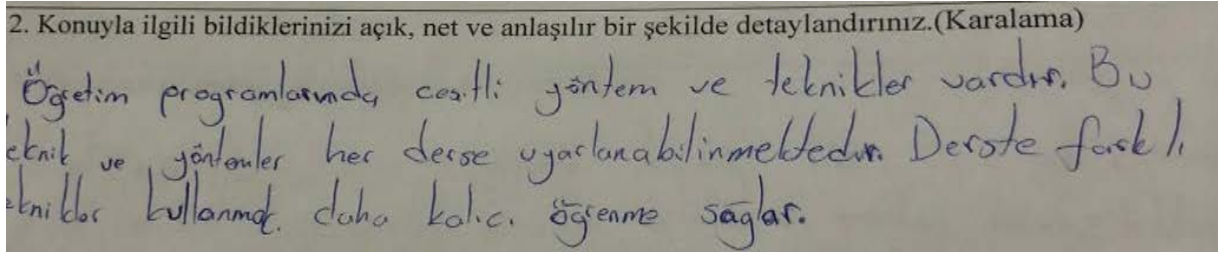
Katılımcıların bu tema hakkındaki görüşlerinden bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır.

[85] *Karalama, detaylı yazmak yordu. (Ö7)*

[86] *Karalama, konuların tamamına hakim olamama ve net bir şekilde açıklayamama. (Ö9)*

[87] *Bu tekniğin 2. aşaması olan karalama aşamasında zorlandım. Yeni öğrendiğim bilgileri yapılandırmakta zorlandım. (Ö4)*

[88] *2. aşamasında problem yaşadım. Çünkü strateji, yöntem ve teknikleri ismen bildiğim halde açıklamada zorlandım. (Ö26)*

Resim 9. Ö26'ya ait karalama aşaması

Yapılan analizde paylaşma teması [farklı düşüncelerin olması (f=1), tedirginlik(f=1), paylaşmada zorluk yaşama(f=1)] kodlardan oluşmaktadır. Bu bulgudan yola çıkarak sorulan soruya ilişkin paylaşma temasında farklı düşüncelerin olması, paylaşmada zorluk yaşamaları ve tedirginlik hissetmeleri paylaşma aşamasında katılımcıların problem yaşamasının nedenleri olduğu söylenebilir.

Katılımcıların bu tema hakkındaki görüşlerinden bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır.

[89] *Paylaşma aşamasında çünkü öğrenciler paylaşım yaparken zorlanabiliyor. (Ö36)*

[90] *Karşı tarafın paylaşım aşamasında tedirginlik yarattı çünkü. (Ö6)*

Yapılan analizde gözden geçirme teması [bilgi eksikliği (f=2)] ve düzeltme teması [eksikliğini fark etme (f=4), bilgi eksikliği (f=3), hatırlamak (f=2), düzeltilen bilginin doğruluğundan emin olmama (f=1), karşı tarafın açıklayıcı olamaması (f=1), zorlayıcı (f=1), yanlışları bulma (f=1)] şeklinde kodlardan oluşmaktadır. Bu bulgulardan yola çıkarak sorulan soruya ilişkin gözden geçirme temasında en çok yer verilen görüş bilgi eksikliğidir. Gözden geçirme aşamasında katılımcıların problem yaşamasının nedeninin bilgilerinin yetersizliği olduğu, düzeltme temasında en çok yer verilen görüş eksiklikleri görme olduğu söylenebilir.

Katılımcıların bu tema hakkındaki görüşlerinden bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır.

[91] Gözden geçirme çünkü arkadaşımızın yanlışlarını tam anlamıyla bilemediğimiz için bu aşamayı gerçekleştiremedik. (Ö37)

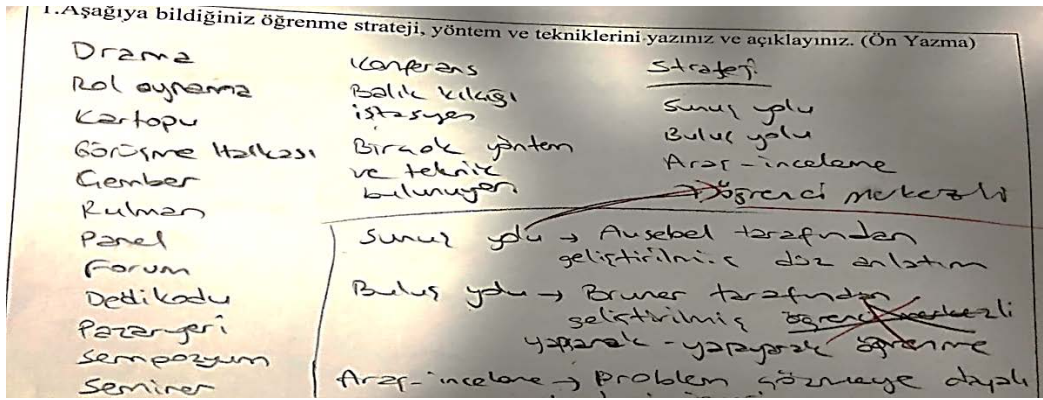
[92] Yanlışları düzeltince çünkü çok eksikim olduğunu gördüm. (Ö45)

[93] Diğer arkadaşlarımdan düşüncelerini okurken bazılarının yeterince açık ve net azamadığını fark ettim ve bu da anlamam konusunda sıkıntılar yarattı.ve çok eksiklerim olduğunu gördüm. (Ö25)

[94] Hatırlayamadığımız kısımlar olduğu için düzeltilmeyen kısımlar vardır. (Ö31)

[95] Karşıdaki kişinin yanlış yaptığı değerlendirilmedi konuyla ilgili fikrimin olmaması. (Ö33)

[96]Düzeltilme aşamasında problem yaşadım çünkü arkadaşımın düzeltmek isteği yazılarımdan doğru olduğundan emindim. (Ö27)

Resim 10. Ö27'ye ait ön yazma aşaması

Yapılan analizde tekrar yazma teması [düzeltilerek yazma (f=3), yorucu olması (f=2) hatırlamamak(f=1), bilgilerin doğruluyla ilgili şüphe (f=1), bilgileri harmanlamak (f=1), yanlışları tekrarlama (f=1), bıkkınlık (f=1) ve yorucu olması (f=1)] şeklinde kodlardan oluşmaktadır. Bu bulgudan yola çıkarak sorulan soruya ilişkin tekrar yazma temasında en çok yer verilen görüş yazma bilgilerin düzeltilere yazılmasıdır. Tekrar yazma aşamasında katılımcıların problem yaşamasının nedeninin bilgileri tekrar yazarken zorlanmaları olduğu söylenebilir.

Katılımcıların bu tema hakkındaki görüşlerinden bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır.

[97] Düzeltilmiş halini yazmakta zorlandım. Çünkü daha önce de bahsettiğim gibi düzeltme yapan arkadaşımın doğru mu yanlış mı yaptığına dair şüphelerim oldu. (Ö30)

[98] Tekrar yazma aşamasında sorun yaşadım çünkü gereksiz geldi bana. (Ö21)

[99] En çok tekrar yazma aşamasında zorlandım. Öğrendiğim bilgileri ve bildiklerimi harmanlamak biraz zorladı. Bildiğim şeyleri tekrar yazma yordu. (Ö29)

[100] Tekrar yazmada kendi yanlışlarımızı düzelterek yazmak. Yordu. (Ö20)

Görüldüğü gibi katılımcılara sorulan " Yazı çemberi tekniğinin en çok hangi aşamasında problem yaşadınız. Neden?" sorusu ile ilgili görüşlerden %26.60'ı düzeltme temasının içerisinde, %22.55'i karalama temasının içerisinde, %20,48'i tekrar yazma teması içerisinde, %20,40' ı ön yazma teması içerisinde, %6.15' si paylaşma teması içerisinde, %4.10'u gözden geçirme teması içerisinde yer almaktadır.

Öğretmen Adaylarının Yazı Çemberi Tekniğindeki Problemlerin Çözümüne İlişkin Görüşleri

Katılımcıların yazı çemberi tekniğinde yaşadıkları problemlere getirdikleri çözümlere ilişkin görüşlerinden elde edilen sonuçlar Tablo 6'da yer almaktadır.

Tablo 6. Katılımcıların yazı çemberi tekniğinde yaşadıkları problemlere getirdikleri çözümlere ilişkin görüşlerin betimsel istatistik sonuçları

TEMA	Kod	f	%
İşbirliği	Yardımlaşma	11	20
	Bilgi Paylaşımı	10	18,18
	Tartışma	8	14,55
	Karşılaştırma	3	5,45
Bireysel Çözüm	Araştırma	6	10,90
	Düşünme	5	9,09
	Hatırlama	3	5,45
	Gözden Geçirme	2	3,64
	Değerlendirme	1	1,82
	Tekrar Yazma	1	1,82
	Motivasyon	1	1,82
	Kendine Zaman Verme	1	1,82
	Stres Yönetimi	1	1,82
	Tekrar Etme	1	1,82
	Telefona Bakma	1	1,82
TOPLAM		55	100

Araştırmada katılımcıların yaşadıkları problemlere getirdikleri çözüm önerileri iki tema altında toplanmıştır. Yapılan analizde işbirliği teması [yardımlaşma (f=11), bilgi paylaşımı (f=10), tartışma (f=8), karşılaştırma (f=3)] şeklinde kodlardan oluşmaktadır. Bu bulgudan yola çıkarak bu soruya ilişkin işbirliği temasında en çok yer verilen görüş yardımlaşmak ve bilgi paylaşımı yapmaktır. Öğrencilerin problemleri çözmek için birbirleri ile bilgi paylaşımında buldukları birbirlerinden yardım aldıkları söylenebilir.

Katılımcıların bu tema hakkındaki görüşlerinden bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır.

[101] *Tıkanınca arkadaşımından yardım istedim. (Ö47)*

[102] *Başkalarına sorarak . Yardımlaşarak öğrenmek benim için daha kolay oluyor. (Ö50)*

[103] *Arkadaşımdan yardım alarak. (Ö2)*

[104] *Arkadaşımdan yardım aldım...(Ö40)*

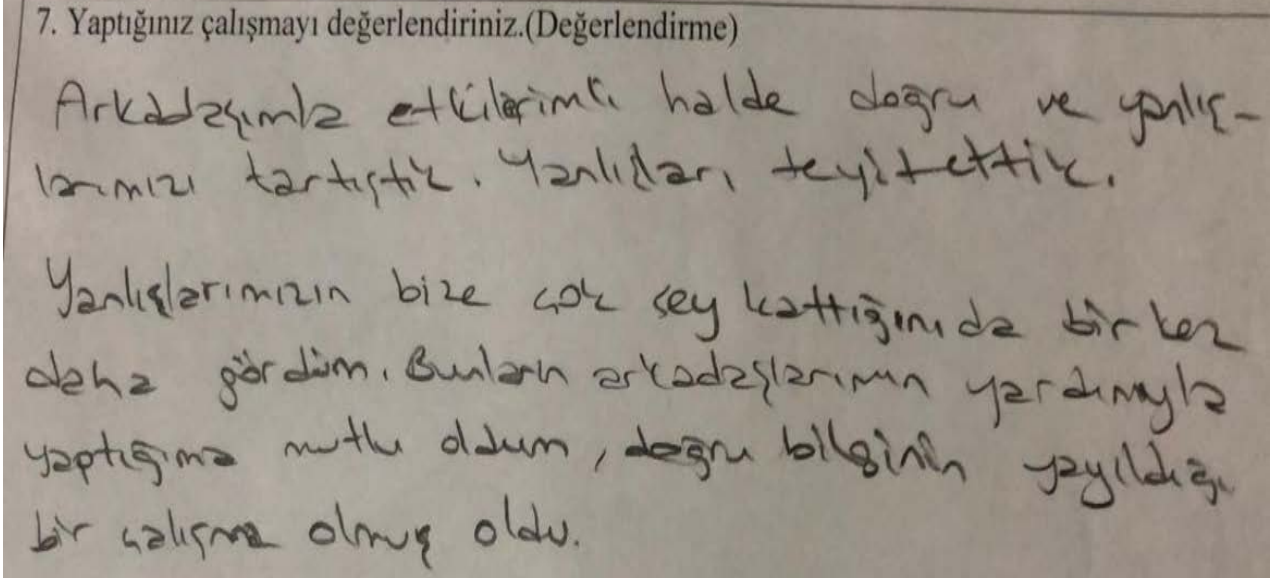
[105] *Yaşadığımız problemleri fikir alışverişi yaparak ve bilgilerimizi gözden geçirerek çözmeye çalıştık.. (Ö5)*

[106] *Arkadaşımla bilgi paylaşımı yapınca ve kağıttan inceleyince. (Ö45)*

[107] *Arkadaşlarla paylaşıp düzelttik. (Ö38)*

[108] *Bilgi alışverişi, düzeltme ve yeniden gözden geçirip tekrarlama ile çözmeye çalıştım. (Ö10)*

[109] *Fikir ayrılığımıza düştüğümüz bilgileri aramızda tartışarak ortak noktaya varmak istedik. (Ö27)*

Resim 11. Ö 27'ye ait değerlendirme aşaması

Ö27'nin değerlendirme aşaması incelendiğinde sürecin yardımlaşmayı ve işbirliğini desteklediğini sorunları yardımlaşarak çözdüklerini belirttiği görülmektedir.

[110] Yanlısları tartışarak. (Ö24)

[111] Yanlış bildiğimiz terimler hakkında münakaşa ettik. (Ö8)

[112] Arkadaşlarımızla bildiğimiz şeyleri karşılaştırıp doğrusunu öğrenerek...(Ö12)

[113] Arkadaşım ile tartışarak doğru ve yanlış bildiğimiz konularda mukayese ederek aramızda uzlaştık ve bize göre doğruya ulaştık. (Ö41)

[114] Karşılıklı işbirliği tekniği ile bilgilerin doğru ve düzenli bir şekilde öğrenilmesi ile oldu. (Ö11)

Yapılan analizde bireysel çözümler teması [araştırma (f=6), düşünme(f=5), hatırlama (f=3), gözden geçirme (f=2), değerlendirme (f=1), tekrar yazma (f=1), motivasyon (f=1), kendine zaman verme (f=1), stres yönetimi (f=1), tekrar etme (f=1), telefona bakma (f=1)] şeklinde kodlardan oluşmaktadır. Bu bulgudan yola çıkıldığında katılımcıların yaşadıkları problemlere çözüm getirirken problemler üzerinde araştırma yaptıkları ve farklı kaynaklara başvurdukları söylenebilir.

Katılımcıların bu tema hakkındaki görüşlerinden bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır.

[115] Biraz düşünerek bunun üstesinden geldim...(Ö1)

[116] Öğrendiğimi düşünerek zorladım kendimi. (Ö20)

[117] Üzerine iyice düşündüm...(Ö30)

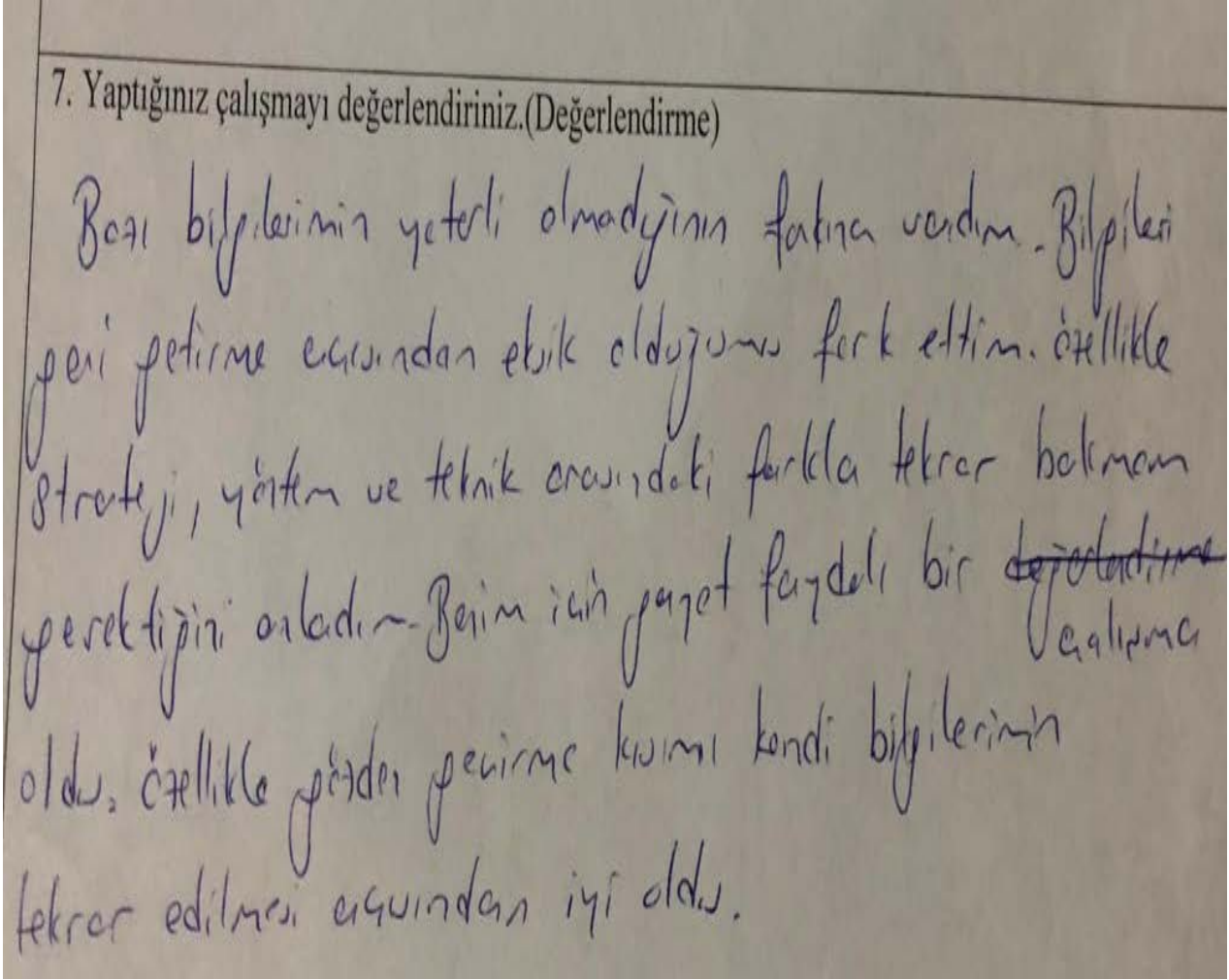
[118] Şema halinde yeniden düşündüm bilgileri hatırlamaya çalıştım. (Ö14)

[119] Aklıma gelmeyen strateji ve teknikleri okul yaşantısından faydalanarak bilinç altımdan bilinç düzeyine çıkarmak oldu. (Ö46)

[120] ...yeniden gözden geçirip tekrarlama ile çözmeye çalıştım. (Ö10)

[121] Kendimi güdüleyerek motive ederek problemi aşmaya çalıştım ve aştım da. (Ö29)

[122] Beyin fırtınası yoluyla bilgileri geri getirdim...(Ö23)

Resim 12. Ö23' e ait değerlendirme aşaması

Ö23' e ait değerlendirme aşaması incelendiğinde karşılaştığı güçlükleri çözmek için bireysel çözümlere yöneldiği görülmektedir.

[119] ...Araştırdık. (Ö8)

[123] Sahip olduğum bilgileri tekrardan araştırma fırsatına sahip oldum...(Ö22)

[124] Araştırma yaparak ve arkadaşlarımla karşılaştırma yaparak. (Ö4)

[125] Bir ara telefona baktım. Sonra hatırladığım kadarıyla yazdım. (Ö9)

Görüldüğü gibi katılımcıların yazı çemberi tekniğinde yaşadıkları problemlere getirdikleri çözümlere ilişkin görüşlerden %58.18'i işbirliği temasının içerisinde %41.82'si bireysel çözümler temasının içerisinde yer almaktadır.

Yazı Çemberi Tekniği Uygulamasının Öğretmen Adaylarında Geliştirdiği Becerilere İlişkin Görüşleri

Katılımcıların yazı çemberi tekniğinde hangi becerileri geliştirdiğine ilişkin görüşleri Tablo 7' de yer almaktadır.

Tablo 7. Katılımcıların Yazı Çemberi Tekniğinde Geliştirdiği Becerilere İlişkin Görüşlerin Betimsel İstatistik Sonuçları

TEMA	Kod	f	%
Üst Düzey Düşünme Becerileri	Eleştirel Düşünme	13	16,25
	Değerlendirme	5	6,25
	Yaratıcılık	3	3,75
	Analitik düşünme	3	3,75
	Sorgulama	3	3,75
	Problem Çözme	1	1,25
	Yansıtıcı Düşünme	1	1,25
	Araştırma	1	1,25
	Yorum	1	1,25
Bilişsel Beceriler	Düşünme	4	5,00
	Yazma	3	3,75
	Kavrama	3	3,75
	Hatırlama	3	3,75
	Dikkat	2	2,50
	Fark Etme	1	1,25
	Okuma	1	1,25
Sosyal Beceriler	Empati	5	6,25
	Tartışma	5	6,25
	İletişim	4	5,00
	Etkileşim	3	3,75
	Özgüven	3	3,75
	Fikir Alışverişi	2	2,50
	Takım Çalışması	2	2,50
	Paylaşım	1	1,25
	Akranla Öğrenme	1	1,25
	Yardımlaşma	1	1,25
	Sevgi	1	1,25
	Saygı	1	1,25
	Hoşgörü	1	1,25
	Sosyalleşme	1	1,25
Kendini İfade Etme	1	1,25	
TOPLAM		80	100

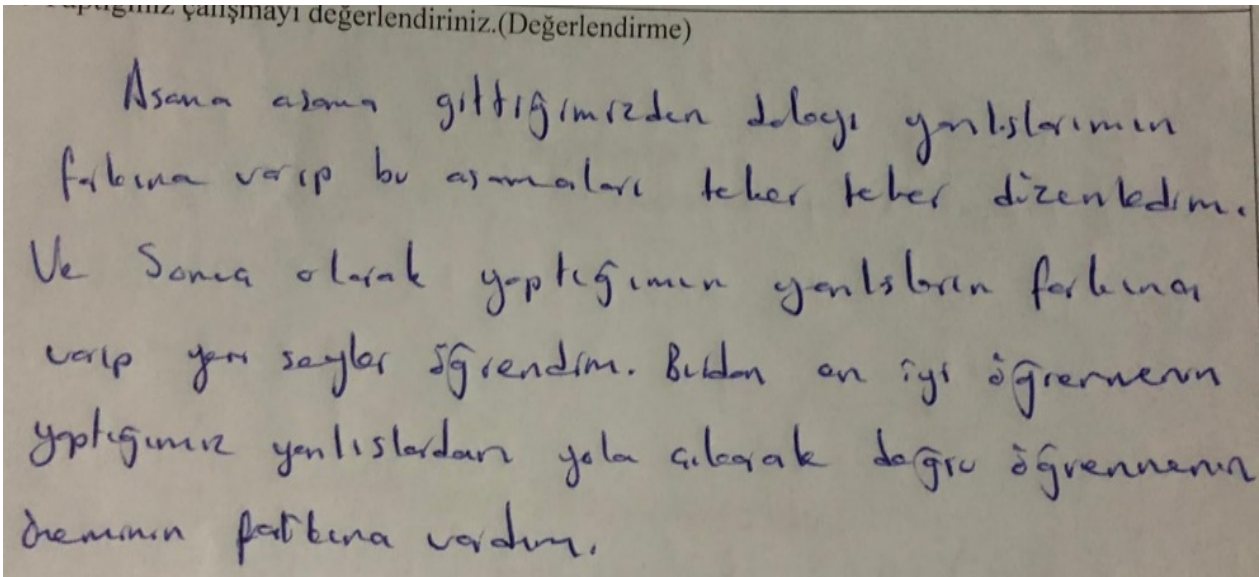
Araştırmada yazı çemberinin katılımcılarda geliştirdiği becerilere ilişkin görüşlerden üst düzey düşünme becerileri, bilişsel beceriler ve sosyal beceriler olmak üzere üç tema oluşturulmuştur. Yapılan analizde üst düzey düşünme becerileri teması [eleştirel düşünme (f=13), değerlendirme (f=5), yaratıcılık (f=3), analitik düşünme (f=3), sorgulama (f=3), problem çözme (f=1), yansıtıcı düşünme (f=1), araştırma (f=1), yorum (f=1)] şeklinde kodlardan oluşmaktadır. Bu bulgudan yola çıkarak bu soruya ilişkin üst düzey düşünme becerileri temasında en çok yer verilen görüş eleştirel düşünmedir. Öğrenciler oldukça büyük bir oranla bu tekniğin eleştirel düşünme becerilerini geliştirdiğini belirtmişlerdir.

Katılımcıların bu tema hakkındaki görüşlerinden bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır.

[126] *Eleştirel düşünme çünkü eksik ve yanlış bilgiler eleştirilerek tartışarak öğrenildi. (Ö24)*

[127] *Eleştirel düşünme becerisini geliştirir, çünkü yaptığımız hataları ve yanlışları belirlemek olur... (Ö5)*

- [128] Eleştirel düşünme becerisi gelişir. Sevdiğim bir insan bile olsa onun hatasını görüp kabul edebilme ve bunu düzenleyebilme açısından olaylara eleştirel yaklaşmamı sağladı. (Ö41)
- [129] Eleştirel düşünmeyi arkadaşlarımla benim yanıtlarımı yanlış düşünmesi beni eleştiriyor. (Ö38)
- [130] Eleştirel düşünme becerisini geliştirir. Çünkü hem biz arkadaşımızın yazdıklarını inceleyip eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirdik...(Ö30)
- [131] Eleştirel düşünme becerisi yanıtlarımız hakkında eleştirilerde bulunduk. (Ö27)
- [132] Değerlendirmeyi sağladı. Kendini değerlendirme ve Akran değerlendirme. (Ö40)
- [133] Öz değerlendirme ve akran değerlendirme açısından faydalı. (Ö1)
- [134] ...öz değerlendirme konusunda faydalı oldu. (Ö26)
- [135] Yaratıcılık gelişebilir...(Ö7)
- [136] Yaratıcılığı geliştirir. (Ö51)
- [137] ... analitik düşünme çünkü sorgu ve analiz temelli bir tekniktir. (Ö37)
- [138] Fikir alışverişinde bulunma, bildiklerinde sorgulama ve üzerine düşünme becerisi. (Ö46)
- [139] Özellikle yansıtıcı düşünme becerisini geliştirir. Çünkü deneyimlerimizden ders çıkarıp yeni unsurlar eklememizi destekler. (Ö28)
- [140] Problem çözme becerisi çoğulcu bir problem olduğu için. (Ö33)
- [141] Özeleştirici becerileri çok iyi geliyor. Çünkü yaptığımız yanıtların farkına varıp kendimizi tekrardan düzeltiyoruz. (Ö13)

Resim 13. Ö13' e ait değerlendirme aşaması

Ö13'e ait değerlendirme aşaması incelendiğinde katılımcının üst düzey düşünme becerilerine vurgu yaptığı görülmektedir. Yapılan analizde bilişsel beceriler teması [düşünme (f=5), yazma (f=3), kavrama (f=3), hatırlama (f=3), dikkat (f=2), fark etme (f=1), okuma (f=1)] şeklinde kodlardan oluşmaktadır. Bu bulgudan yola çıkarak bu soruya ilişkin bilişsel beceriler temasında en çok yer verilen görüş düşünmedir. Katılımcılar, bu tekniğin düşünme becerilerini geliştirdiğini belirtmişlerdir.

Katılımcıların bu tema hakkındaki görüşlerinden bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır.

[142] ...*düşünme ve yaratıcılık becerilerimi geliştirdim.* (Ö22)

[143] *Daha çok düşünerek ve yazarak* (Ö3)

[144] *Hazırlıksız yazma becerisi kazandırır.* (Ö26)

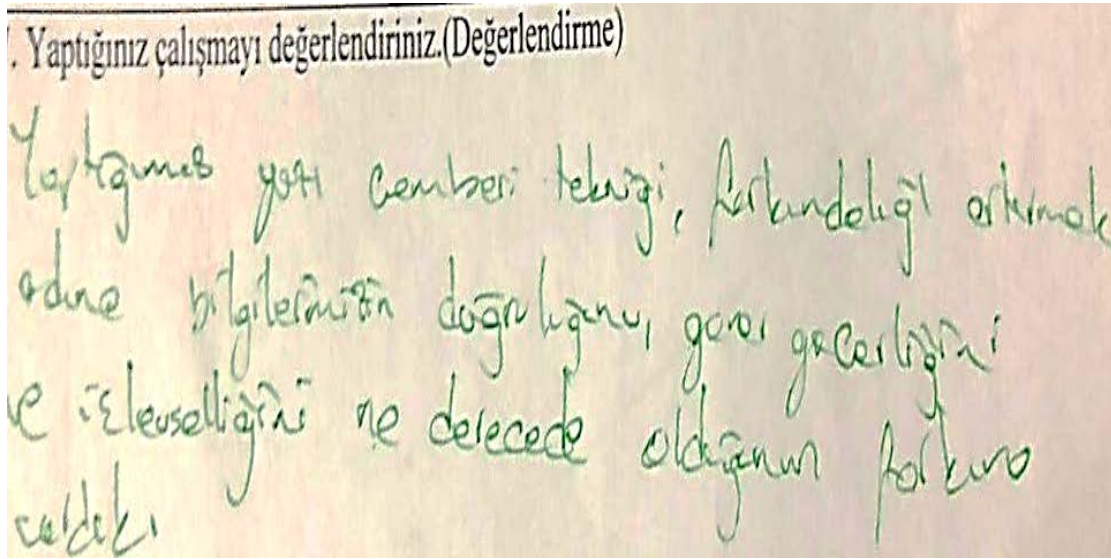
[145] *Kavrama yeteneğimiz gelişebilir.* (Ö19)

[146] *Zihinsel beceriler çünkü bilgilerin hatırlanması tekrar geri getirilmesi zihinsel becerileri sürekli aktif tutmamızı sağlar.* (Ö11)

[147] *Dikkat etme becerisi ayrıntılara dikkat etme becerisi gelişebilir.* (Ö48)

[148] *Ön öğrenmeleri fark etme açısından faydalıydı.* (Ö1)

[149] ... *bildiklerini sorgulama üzerine düşünme becerisi*(Ö46)

Resim 14. Ö46'ya ait değerlendirme aşması

Ö46'ya ait değerlendirme aşaması incelendiğinde katılımcının süreç içinde yazı çemberi tekniğinin farkındalığı arttırdığını belirterek ve bilişsel becerilere vurgu yaptığı görülmektedir. Yapılan analizde sosyal beceriler teması [empati (f=5), tartışma (f=5), iletişim (f=4), etkileşim (f=3), özgüven (f=3), fikir alışverişi (f=2), takım çalışması (f=2), paylaşım (f=1), akranla öğrenme (f=1), yardımlaşma (f=1), sevgi (f=1), saygı (f=1), hoşgörü (f=1), sosyalleşme (f=1), kendini ifade etme (f=1)] şeklinde kodlardan oluşmaktadır. Bu bulgudan yola çıkarak bu soruya ilişkin sosyal beceriler temasında en çok yer verilen görüş *empatinin geliştiğidir*. Katılımcılar bu tekniğin empati becerilerini geliştirdiğini belirtmişlerdir.

Katılımcıların bu tema hakkındaki görüşlerinden bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır.

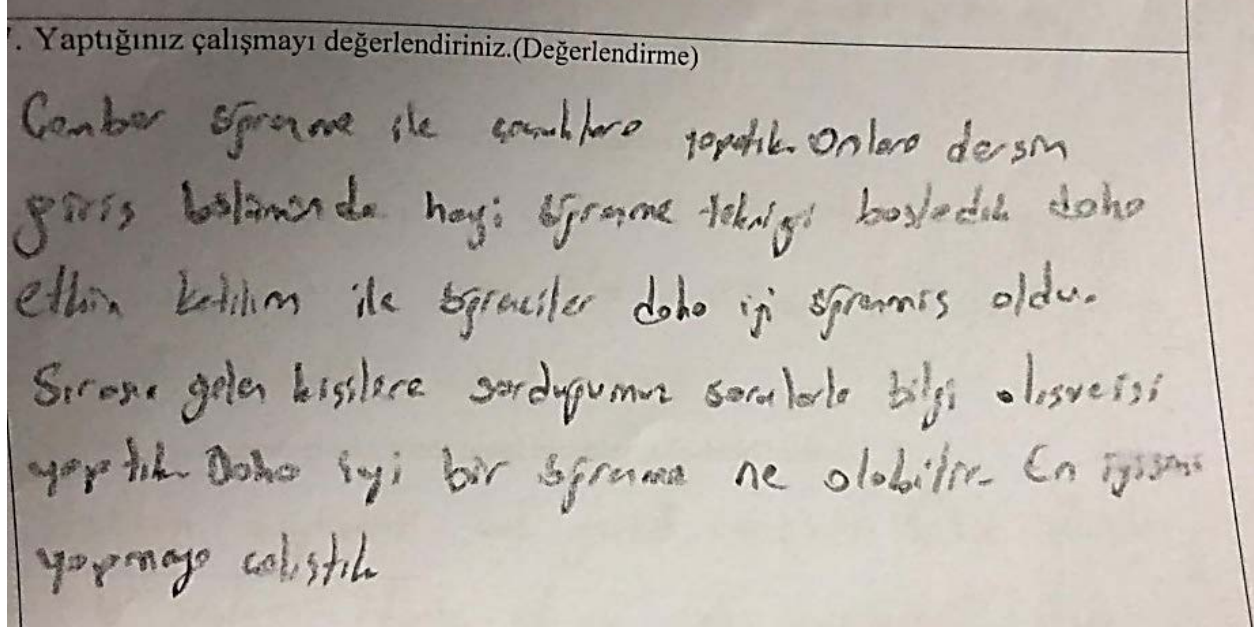
[150] *Empati yeteneğini geliştirebilir.* (Ö17)

[151] ...*Empati yapmamızı sağlar.* (Ö19)

[152] ...*hoşgörü, empati kazandırılır.* (Ö49)

[153] ...*tartışma becerisi ve beyin fırtınası becerisi gelişebilir. Çünkü önce kendi bildiklerimizi beyin fırtınası tekniği ile yazmaya çalıştık. Daha sonra yanlışlarımızı tartıştık...*(Ö8)

- [154] ...Arkadaşım ile tartışarak doğru olanı bulduk. (Ö50)
- [155] İletişim ve eleştiri yapabilme becerisi kazandım, yanıtlarımı tartışırken olaylara eleştirel yaklaşabildim ikili diyaloglarda iletişim becerilerim gelişti. (Ö8)
- [156] Etkileşimli anlamamızı sağlayarak özgüven, empati, iletişimi sağlar. (Ö47)
- [157] Fikir alışverişinde bulunma bildiklerini sorgulama ve üzerinde düşünme becerisi. (Ö46)
- [158] Fikir alışverişin, bilgileri tazeleme ve araştırmaya yönelme.. (Ö10)
- [159] ... Herkesin fikri olması herkesin bir şeyleri ifade etmesi çok güzel... (Ö51)

Resim 15. Ö51'e ait değerlendirme aşaması

Ö51'e ait değerlendirme aşaması incelendiğinde süreç içinde bilgi alışverişi yaptığı belirttiği görülmektedir. Görüldüğü gibi katılımcıların görüşlerinden %40'ı sosyal beceriler temasının içerisinde %38.75'i üst düzey düşünme becerileri temasının içerisinde %21.25'i bilişsel beceriler teması içerisinde yer almaktadır. Öğretmen adaylarının yazı çemberinin tekniğinde hangi becerilerin gelişebileceği sorusuna verdikleri cevaplarda en çok belirtilen cevap üst düzey düşünme becerileri temasında yer alan eleştirel düşünme görüşüdür.

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

Araştırmada katılımcıların, yazı çemberi tekniğinin olumlu ve olumsuz yönlerine ilişkin görüşleri bulunmaktadır. Olumlu yön olarak yazı çemberi tekniğinin, kuantum öğrenmede kullanılan ve öğrenen merkezli uygulamaları kapsayan bir teknik olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak yazı çemberi tekniği ile öğrenciler öğretim ortamında gerçekleştirdikleri öğrenmeler konusunda bilgi sahibi olmaktadır. Yanlıklarını ve eksikliklerini fark etmektedir. Oluşan farkındalıkla öğrenci yanıtlarını düzeltmektedir. Düzeltilen bilgiler/öğrenmeler yeni bilgilerin temelini oluşturmaktadır. Eski-yeni bilgilerin ilişkilendirilmesi yine bu süreçte gerçekleşmektedir. Öğrencinin süreç boyunca akademik başarısı böylelikle artmaktadır. Bilişsel ve duyuşsal farkındalıklar başarıyla birlikte gelişmektedir. Başka bir deyişle öğrenci daha iyi düşünmekte, hazırbulunuşluğunu daha iyi kullanmakta ve farklı düşünme yollarını tercih etmektedir. Bununla

sınırlı kalmayarak “iletişim” kanallarını kullanmaktadır. Akranlarıyla bilgi alışverişinde bulunmaktadır. Yardımlaşma, saygı, hoşgörü gibi birçok değeri davranışsal olarak göstermektedir. Değerler eğitimi çerçevesinde akran ve öz değerlendirme becerisini etkili kullanmaktadır. Eleştirel düşünme becerisiyle öğretim sürecini değerlendirmektedir. Bu süreçte olaylara çok yönlü bakmayı, problem çözmeyi, kendisini ifade etmeyi, içe dönük zekâsını kullanmayı öğrenmektedir. Kuantum öğrenme modeli içinde yer alan yazı çemberi tekniğiyle sosyal beceriler gelişmektedir. Katılımcılar bu teknikle; empati kurabilmekte, etkileşimde bulunmakta, yardımlaşmakta, sosyalleşmekte ve değerler eğitimi kullanmaktadır. Çiftcibaşı'nın (2021) belirttiği gibi öğrenci kuantum öğrenmeyle hayal gücünü kullanmaktadır. Dönütler yoluyla öğrenciler öğrenmeleri hakkında fikir sahibi olmaktadır. Farklı fikirler ve düşünceler öğrencinin üst düzey becerilerini geliştirmektedir. Yine Koç Akran ve Aşıroğlu, (2018) yazı çemberi tekniğinin öğretmen adaylarının yaratıcı düşünme becerilerine etkisi konu çalışması bu sonucu destekler niteliktedir. Türkçe öğretmen adayları üzerinde yapılan çalışmada, yazı çemberi tekniğinin katılımcıların eleştirel düşünme becerilerini geliştirdiği görülmüştür.

Yazı çemberi tekniğinin olumlu olduğu kadar sınırlı yönleri de bulunmaktadır. Katılımcılar yazı çemberi tekniğinin sınırlı yönleri arasında en çok zamanın ekonomik olmamasına vurgu yapmışlardır. Zamanın dışında eski bilgileri hatırlamakta problem yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Yazı çemberi tekniğinin çeşitli basamaklardan oluşması ve bu basamaklara uygun adımların izlenmesinin yorucu bir işlem olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca yazı çemberi tekniğiyle sınıfta çatışmalarında yaşandığı görülmüştür. Yani her öğrenci kendi doğrularını savunmuş ve buna yönelik liderlik davranışı sergilemiştir. Bazen de katılımcılar kendi yazdıklarından emin olmadıkları ve arkadaşının söylediği bilgiyi olduğu gibi kabul ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Yani öğrenci bilgiyi sorgulamadan geleneksel eğitimde olduğu gibi var olan bilgilerle yazı tekniği aşamalarını tamamlamışlardır. Böyle bir durum öğrencinin yanlış öğrenmelerini pekiştirmekte ve verilen bilgileri sorgulamadan ezberlemesine neden olmaktadır. Oysaki kuantum öğrenme modeli içinde yer alan yazı çemberi tekniğiyle bilgiler anlamlı bir şekilde yapılandırılmaktadır. Altın'ın (2018) belirttiği gibi kuantum öğrenmeyle bireyin giriş davranışları belirlenmektedir. Esnek öğrenme ortamı bireye sunulmaktadır. Öğrenmeler için uygun çevre düzenlenmesi yapılmaktadır. Eski-yeni bilgiler ilişkilendirilmektedir. Farklı öğrenme stilleri dikkate alınmaktadır.

Araştırmada katılımcılar yazı çemberi tekniği aşamalarına ilişkin görüşleri bulunmaktadır. Bu görüşlere bakıldığında; yazı çemberinin ilk aşaması olan ön yazmada katılımcıların, bilgilerin hatırlanmasına, eğlenceli olmasına, herkesin katılım gösterdiğine yönelik görüşlerinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. İkinci aşama olan karalamada, ilk aşamada olduğu gibi öğrencinin hazırbulunuşluğuna vurgu yapıldığı görülmüştür. Üçüncü aşamada olan paylaşımda katılımcılar birbirileriyle rahat iletişim kurmaktadır. Var olan bilgileri konusunda fikir alışverişinde bulunmaktadır. Öğrenmelerin ön yazma ve karalama aşamasına göre daha kolay gerçekleştiği ifade edilmiştir. Çünkü bu aşamada öğrenciler arasında tartışmalar olmakta, yeni fikirler elde edilmekte ve yanlışlar kolay fark edilmektedir. Bu yanlışlar dördüncü aşamada gözden geçirilmekte ve yardımlaşma yoluyla beşinci aşamada düzeltilmektedir. Eksikliklerin giderilmesi ve öğrencinin doğru bilgiye ulaştığı aşama tekrar yazmadır. Son olarak ulaşılan her bilgi akran ve öz değerlendirmeyle belirlenmeye çalışılmaktadır. Bu aşamada katılımcılar hem kendilerini hem de arkadaşlarını değerlendirmektedir. Koç Akran ve Aşıroğlu'nun, (2018) çalışması araştırma sonucuyla paralellik göstermektedir. Öğretim ilke ve yöntemleri dersinde kullanılan tekniğin ön yazma aşamasında öğrenciler bağımsız düşünceye sahip olmaktadır. Karalama aşamasında duygu ve düşünceler arasında bağ kurmaktadır. Kurulan bu bağ sonucu fikirlerini başkalarıyla

paylaşmaktadır. Gelen öneri ve eleştirilerle düzeltmeler yapılmaktadır. Son olarak bütün süreç birey ve akranları tarafından değerlendirilmektedir. Bu teknikte önemli olan yazım kurallarına dikkat edilmeden her aşamada düşüncelerin özgür bir şekilde ifade edilmesidir. Yalçıntaş'a (2019) göre yazı çemberi tekniğinin en önemli özelliği dilbilgisi kurallarına uyulmadan bireyin aklına gelen bütün bilgileri kâğıda yazmasıdır. Özellikle karalama aşamasında dilbilgisi kurallarına uyulmamakta ve esnek bir öğrenme ortamını bireyin kullanımına sunmaktadır. Aksi takdirde Demir'in (2006) belirttiği gibi birey sürekli aynı konu üzerinde düşünecek ve dilbilgisi kurallarına uymaya çalışacak bu da sol beynin çoğunlukta kullanılmasını sağlayacaktır. Böyle bir ihtiyaç yazı çemberi tekniği uygulamasıyla gerçekleşmektedir. Yazı çemberi tekniğiyle beynin sağ yarım küresi çalışmakta, bilgilere bütünsellik anlayışıyla yaklaşılmakta, bilgiler arası ilişkiler kurulmakta, sürekli düzenleme yapılmakta, düzeltme ve paylaşımlarla bilgiler değerlendirilmektedir.

Araştırmada katılımcıların yazı çemberi tekniğinde karşılaştıkları problem ön yazmada bilgilerin hatırlanması; karalamada bilgilerin yeterli olmaması, eksik bilgilerin olması, ayrıntılı bilgilerin yazılamaması, bu durumun öz güvenlerini düşürmesi şeklinde ifade edilmiştir. Katılımcıların en çok kaygı yaşadıkları aşama "paylaşma" olduğu görülmüştür. Çünkü paylaşma farklı fikirlerin ortaya konulduğu aşamadır. Farklı düşüncelerin olmaması ve bireyin bir önceki aşamada kendisini bilgi konusunda yetersiz görmesi kaygı düzeyinin artmasına neden olmaktadır. Bu bilgi eksikliği gözden geçirme aşamasında da devam etmekte ve böyle bir durum farkındalık düzeyini düşürmektedir. Özellikle düzeltme aşamasında eksik bilgiyi fark etme, hatırlamama, düzeltilen bilgilerden emin olmama bu farkındalığın etkili kullanılmasını sağlamaktadır. Sürecin bu şekilde ilerlemesi tekrar yazma aşamasına da yansımaktadır. Tekrar yazma aşamasında, düzeltmelerin yorucu olduğuna, bilgilerin yeterince harmanlanamadığına vurgu yapılmıştır. Yazı çemberi tekniğinde yaşanan bu problemlere katılımcılar bir takım çözümler önermişlerdir. Katılımcıların geliştirdikleri çözümler arasında işbirliği (yardımlaşma, bilgi paylaşımı, tartışma gruplarının oluşturulması, karşılaştırmaların yapılması) bireysel çözümlerin geliştirilmesi (araştırma yapılması, gözden geçirmelerin yapılması, stres yönetimini kullanması, kitle iletişim araçlarını kullanma vs.) yer almaktadır. Koç Akran ve Aşıroğlu'nun, (2018) çalışmasında öğretmen adaylarının özellikle karalama, tekrardan yazma aşamalarında problemlerle karşılaştığı görülmüştür. Bu problemlerin çözümü içinde uzman desteğine başvurdukları, problemi tanımlamaya çalıştıkları, bunun içinde farklı kaynaklardan bilgiler topladığı, farklı yöntem teknik kullanıldığı ve işbirliği içinde çalışıldığı belirlenmiştir. Araştırmada karalama aşamasında karşılaşılan problemler şu başlıklar altında yer almaktadır: duygu ve düşüncelerin bir araya getirme, ön yazmadaki bilgileri duyguları net bir şekilde ifade etme, ön yazmada oluşturulan bilgileri analiz etmedir. Ön yazma aşamasında ise aklına gelen ilk bilgileri yazmada, ilk elde ettiği bilgileri kullanmada, neyin nasıl yapılacağını ilk belirlemede ve ön hazırlık yapmada problemlerle karşılaşmıştır. Tekrar yazma aşamasında düzeltmeler sonucu elde edilen bilgileri sentezlemede, eski-yeni bilgileri kullanmada, tekrardan yazma basamağına kadarki aşamalar arasında ilişki kurmada bu problemlerin devam ettiği ifade edilmiştir.

Öneriler

- Yazı çemberi tekniğiyle ilgili çok az çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmada olduğu gibi yazı çemberi tekniğiyle ilgili nitel ya da karma çalışmalar yapılabilir.
- Farklı öğretim kademelerinde yazı çemberi tekniği ile ilgili çalışmalar yapılabilir.
- Farklı derslerde yazı çemberi tekniği kullanılabilir ve uygulamaların öğrenci başarısına etkisi araştırılabilir.
- Yazı çemberi tekniği uygulamalarının öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerine etkisi araştırılabilir.
- Yazı çemberi tekniği aşamaları dikkate alınarak öğrencilerin tercih ettiği öğrenme yolları araştırılabilir.
- Yazı çemberi tekniği aşamalarında öğrencilerin karşılaştığı problemlere çözüm getirecek karma çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Altın, M. (2018). *Kuantum öğrenme modelinin ortaokul öğrencilerinin yabancı dilde konuşma becerisi, konuşma kaygısı ve öz-yeterliliği üzerindeki etkisi.* (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Arı, E. & Alaca, Ö. (2015). Kuantum öğrenme modelinin, fen bilimleri dersinde başarı, tutum, kalıcılık üzerine etkileri ve öğrenciler tarafından değerlendirilmesi. *Asya Öğretim Dergisi*, 3 (1), 30-49.
- Ayvaz-Tuncel, Z. (2021). Kuantum öğrenme modeli. *Eğitimde Yeni Yönelimler* (Edt. Demirel, Ö.), Pegem A Yayıncılık: Ankara.
- Balcı, A.(2006).*Sosyal bilimlerde araştırma yöntem, teknik ve ilkeler.* Ankara: Pegem Akademi.
- Çiftcibaşı, F. (2021). *Fen eğitiminde Kuantum öğrenme modeli ve etkililiği: Güneş sistemi ve tutulmalar.* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Amasya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Amasya.
- Demir, S. & Gedikoğlu, T. (2007). Kuantum öğrenme modelinin ortaöğretim öğrencileri üzerindeki etkisi. *Fırat Üniversitesi Doğu Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 1-9.
- Demir, S.(2006). *Kuantum öğrenme modelinin ortaöğretim düzeyinde öğrenci başarısına etkisi (Gaziantep Örneği)* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Gaziantep.
- Erkoç, S.S. (2019). *Kuantum öğrenme modeline dayalı fen eğitiminin ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin akademik başarı ve bilimsel süreç becerilerine etkisi.* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Amasya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Amasya.
- Fenar, A. (2021). *6. sınıf sosyal bilgiler dersinin kuantum öğrenme modeline göre işlenmesine yönelik bir karma yöntem araştırması.* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Gülersoy, V. K., Gülersoy, A. E. & İlhan, A. (2017). Kuantum öğrenme yaklaşımı ve coğrafya öğretimi. *Turkish Studies (Elektronik)*, 12(14), 187-210.
- Gürbüz Türk, O. & Koç-Akran Koç-Akran, S. (2022). Kuantum öğrenme modeli. (Eds. M. Gültekin, T. Yazar, B. Oral). 21. *Yüzyıl becerileri bakış açısından eğitim ve öğretimde farklı yaklaşımlar* içinden (s.301). Ankara: Pegem Akademi.

- Kanadlı, S. , Ünal, K. & Karakuş, F. (2015). Kuantum öğrenme modelinin akademik başarıya etkisi: Bir Meta-Analiz Çalışması. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12 (32) , 136-157.
- Kıral, B. (2020). Nitel bir veri analizi yöntemi olarak doküman analizi. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 170-189.
- Koçak, A. & Arun, Ö. (2013). İçerik analizi çalışmalarında örneklem sorunu. *Selçuk İletişim* , 4 (3) , 21-28 .
- Koç Akran, S. & Aşıroğlu, S. (2018). Yazı çemberi tekniğinin öğretmen adaylarının yaratıcı düşünme becerilerine etkisi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 5 (10) , 35-48 .
- Polat, A. (2022). Nitel araştırmalarda yarı-yapılandırılmış görüşme soruları: soru form ve türleri, nitelikler ve sıralama. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, AÜSBD Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri Özel sayısı*, 161-182 . DOI: 10.18037/ausbd.1227335.
- Subaşı, M. & Okumuş, K. (2017). Bir araştırma yöntemi olarak durum çalışması. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(2), 419-426.
- Türnüklü, D. A. (2000). Eğitimbilim araştırmalarında etkin olarak kullanılacak nitel bir araştırma tekniği: görüşme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 24 (24), 543-559.
- Ünal, A.İ. (2019). *Kuantum öğrenme modelinin ortaokul 7.sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersi başarılarına, kaygılarına, üst bilişsel farkındalıklarına ve akademik risk alma eğilimlerine etkisi.* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Uşak Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- Ültay, E. , Akyurt, H. & Ültay, N. (2021). Sosyal bilimlerde betimsel içerik analizi. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (10) , 188-201 . DOI: 10.21733/ibad.871703.
- Yalçıntaş, M. (2019). *Fen bilimleri öğretiminde kuantum öğrenme modeli kullanmanın ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin akademik merak, kaygı, özyeterlik ve başarı düzeylerine etkisi.* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri.* Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Etik Onay

“Yazı çemberi tekniğiyle öğretmen adaylarının öğretim ilke ve yöntemleri dersindeki temel kavramlara ilişkin görüşleri” başlıklı çalışmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış, karşılaşılabilecek tüm etik ihlallerde “Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi ve Editörünün” hiçbir sorumluluğunun olmadığı, tüm sorumluluğun yazar(lar)a ait olduğu ve çalışmanın herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğu bu çalışmanın yazar(lar)ı tarafından taahhüt edilmiştir.

Araştırmanın Etik Kurul İzni

Araştırma kapsamında Siirt Üniversitesi Rektörlüğü Etik Kurulu’ndan (Karar Tarihi: 03.05.2023; Oturum sayısı:603) etik kurul onayı alınmıştır.